

ที่ ชม ๐๐๑๗.๓/ว ๒๗๖๖๗

ศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่
ถนนโชตนา ชม ๕๐๓๐๐

๖ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ประจำปี ๒๕๖๕
เรียน หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดเชียงใหม่ นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด
เชียงใหม่ นายกเทศมนตรีนครเชียงใหม่ และนายกเทศมนตรีเมืองทุกแห่ง

อ้างถึง พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรก-
คุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บัญชีแสดงรายการและจำนวนเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ประจำปี จำนวน ๑ ชุด
๒. คู่มือการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่ง
ดิเรกคุณาภรณ์ จำนวน ๑ ชุด

ตามความในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่
ที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้ส่วนราชการ
พิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ให้แก่บุคคลที่ได้
กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน เนื่องในโอกาสพระราชพิธี
เฉลิมพระชนมพรรษา ประจำปี นั้น

เพื่อให้การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรก-
คุณาภรณ์ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ประจำปี ๒๕๖๕ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง
ครบถ้วน และทันภายในระยะเวลาที่กำหนด จึงให้ท่านพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๑. สํารวจผู้ที่ได้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และ
ประชาชน ตามหลักเกณฑ์แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่
สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ กรณีมีผู้ที่จะเสนอขอ
พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ให้หน่วยงานดำเนินการตรวจสอบ
คุณสมบัติ ประวัติอาชญากรรม ความประพฤติ การกระทำความดีความชอบของผู้ที่จะเสนอขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และให้จัดส่งเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่
สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ของบุคคลที่ผ่านการตรวจสอบแล้วให้จังหวัดเชียงใหม่ ภายในวันศุกร์ที่
๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ โดยถือวันประทับตราไปรษณีย์ หรือประทับตรารับหนังสือศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่
เป็นสำคัญ หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ถือว่าไม่ประสงค์เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๒. ในการเสนอ ...

๒. ในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน ขอให้กำชับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ให้ถือปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องโดยเคร่งครัด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีการตรวจสอบการบริจาคทรัพย์สินเพื่อการสาธารณประโยชน์ ดังนี้

๒.๑ การบริจาคทรัพย์สินที่จะนำมาประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จะต้องไม่มีเงื่อนไขและภาระติดพัน ตลอดจนไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้บริจาคแต่อย่างใด

๒.๒ การบริจาคทรัพย์สินให้แก่วัดและสถานประกอบศาสนกิจ จะต้องตรวจสอบว่าวัดและสถานประกอบศาสนกิจได้นำทรัพย์สินที่ได้รับบริจาคไปใช้เพื่อกิจการอันเป็นประโยชน์อย่างไร ทั้งนี้ หากไม่ได้นำทรัพย์สินที่บริจาคไปใช้ประโยชน์แก่สาธารณะ จะนำการบริจาคทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไม่ได้

๒.๓ กรณีผู้ที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ มีการบริจาคทรัพย์สินจำนวนหลายรายการ ให้พิจารณาว่าหน่วยงานใดได้รับประโยชน์มากที่สุด โดยให้หน่วยงานนั้นเป็นผู้รวบรวมเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้กับผู้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ซึ่งรวมมูลค่าของทรัพย์สินทุกรายการแล้วไม่ต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)

๒.๔ ขอให้หัวหน้าส่วนราชการตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ ให้มีอำนาจลงนามในหนังสือรับรองและรายการบริจาคทรัพย์สิน หรือรับรองผลงานการกระทำความดีความชอบ เป็นผู้ลงนามรับรองด้วยตนเอง โดยไม่มอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน ซึ่งเป็นไปตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๗/ว ๒๗๖ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๘

ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วยทางเว็บไซต์จังหวัดเชียงใหม่ (www.chiangmai.go.th) หัวข้อ มุขราชการ หัวข้อหลัก คลังเอกสาร หัวข้อย่อย เอกสารดาวน์โหลด

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งเทศบาลตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสำเร็จ ไชยเสน)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด รักษาราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงใหม่

สำนักงานจังหวัด

กลุ่มงานอำนวยการ

โทร. ๐ ๕๓๑๑ ๒๗๐๘

โทรสาร ๐ ๕๓๑๑ ๒๗๐๗

**บัญชีแสดงรายการ และจำนวนเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ประจำปี**

รายการเอกสาร	จำนวนเอกสารประกอบการเสนอขอ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ชุด)	
	ชั้นสายสะพาย	ชั้นต่ำกว่า สายสะพาย
☐ หนังสือรับรองการกระทำความดีความชอบ *		
— หนังสือรับรองแสดงผลงาน (นร. ๑)	๒	๒
— หนังสือรับรองแสดงรายการบริจาคทรัพย์สิน (นร. ๒)	๒	๒
☐ บัญชีแสดงคุณสมบัติผู้กระทำความดีความชอบ (นร. ๓)	๒	๒
☐ บัญชีแสดงจำนวนชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย (นร. ๔)	๑	-
☐ บัญชีแสดงจำนวนชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่า สายสะพาย (นร. ๕)	-	๑
☐ รายงานการประชุมคณะกรรมการ	๑	๑
☐ เอกสารที่ใช้ในการประกอบหนังสือรับรองแสดงผลงาน (นร.๑) หรือหนังสือรับรองแสดงรายการบริจาคทรัพย์สิน (นร. ๒)	๒	๒
☐ หนังสือรับรองความประพฤติผู้ขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์	๒	๒
☐ สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์	๒	๒

หมายเหตุ

๑. ให้ออกหนังสือรับรองอย่างใดอย่างหนึ่งตามประเภทของการกระทำความดีความชอบเว้นแต่ กรณีการเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้นำนิติบุคคล หรือคณะบุคคล จะต้องออกหนังสือรับรองแสดงผลงาน (นร.๑) และหนังสือรับรองแสดงรายการบริจาคทรัพย์สิน (นร.๒) ทั้งสองฉบับ
๒. เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องต้องลงนามรับรองสำเนาถูกต้องในสำเนาเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานทุกฉบับ

เอกสารที่ใช้ในการประกอบหนังสือรับรองแสดงรายการบริจาคทรัพย์สิน (นร. ๒)

ประเภทการบริจาคทรัพย์สิน	เอกสารที่ใช้ประกอบการบริจาค
๑. ทรัพย์สินทางการเงิน	☐ เอกสารแสดงการบริจาคเงิน หากเป็นเงินตราต่างประเทศให้คำนวณเป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ เวลา และสถานที่ที่รับบริจาค
๒. ทรัพย์สินวัสดุ สิ่งของ	☐ เอกสารการประเมินราคาวัสดุ สิ่งของ โดยส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น การบริจาควัสดุก่อสร้าง จะต้องแนบใบประเมินราคาวัสดุก่อสร้าง ณ วันที่บริจาค (จำแนกชนิด และจำนวนอย่างละเอียด) โดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓. ทรัพย์สินที่ดิน	☐ สำเนาโฉนดและหน้าสารบัญจดทะเบียนโฉนด ☐ หนังสือประเมินราคาที่ดิน ณ วันที่บริจาค โดยสำนักงานที่ดินจังหวัด ☐ แผนที่บริเวณที่ดินที่บริจาค โดยแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินบริเวณรอบข้างที่ดินบริจาค, เส้นทางคมนาคม ☐ ภาพถ่ายที่ดินที่บริจาค ☐ สำเนาหนังสือการให้ที่ดิน หรือบันทึกข้อตกลงการบริจาคที่ดิน
๔. ทรัพย์สินทรัพย์สินให้แก่วัด และสถานประกอบ ศาสนกิจ	☐ เอกสารแสดงการบริจาคทรัพย์สินตาม ข้อ ๑, ๒ หรือ ๓ แล้วแต่กรณี ☐ สำเนาบัญชีทรัพย์สินของวัด / สถานประกอบศาสนกิจที่แสดงการรับบริจาค และการใช้จ่ายทรัพย์สินที่บริจาค โดยให้เจ้าอาวาสและผู้รับผิดชอบด้านการเงินลงชื่อรับรอง
๕. ทรัพย์สินเสนอขอพระราชทาน ให้แก่ผู้นำนิติบุคคล หรือ คณะบุคคล	☐ เอกสารแสดงการบริจาคทรัพย์สินตาม ข้อ ๑, ๒, ๓ หรือ ๔ แล้วแต่กรณี ☐ ทรัพย์สินเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้นำนิติบุคคล <ul style="list-style-type: none"> - สำเนาหลักฐานการจดทะเบียนนิติบุคคล และหลักฐานแสดงรายชื่อ/จำนวนหุ้นส่วนนิติบุคคล - หนังสือรับรองหรือรายงานการประชุมของที่ประชุมใหญ่ของนิติบุคคล หรือกรรมการบริหารนิติบุคคลที่มีมติเห็นควรเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้นำนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้สนับสนุนหรือผลักดันให้เกิดผลงานความดีความชอบที่นำมาเสนอขอพระราชทาน - หนังสือรับรองว่า ผู้ขอพระราชทานมิได้อยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีเกี่ยวกับการหลบเลี่ยงชำระภาษี หรือดำเนินกิจการที่ผิดกฎหมาย ☐ ทรัพย์สินเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้นำคณะบุคคล <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือรับรอง/หลักฐานยืนยันว่า ผู้ได้รับการเสนอชื่อขอพระราชทาน นั้นเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการจัดหา/รวบรวมทรัพย์สินด้วยความวิริยะ อุตสาหะสุจริต และปราศจากข้อครหาใดๆ จนเป็นที่ยอมรับในหมู่คณะผู้ร่วมกิจกรรม และผู้ร่วมบริจาคให้เป็นผู้นำ/สมควรขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์

คู่มือการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

กองการเจ้าหน้าที่
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

คำนำ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเครื่องประดับสำหรับเกียรติยศและบำเหน็จความชอบ ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สร้างขึ้น สำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จในราชการ ส่วนพระองค์ หรือพระราชทานให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นคุณประโยชน์ต่อประเทศ ศาสนา และประชาชนตามคราวแห่งความชอบ การปฏิบัติราชการอันเกี่ยวเนื่องด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จึงเป็น กระบวนการที่มีความสำคัญยิ่ง ซึ่งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบต้องใช้ความละเอียดรอบคอบในการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นการเสนอขอพระราชทาน การนำความกราบบังคมทูลรายชื่อเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน การประกาศรายชื่อผู้ได้รับพระราชทาน การรับ - จ่ายเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เป็นต้น โดยเฉพาะ ในขั้นตอนการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการกลั่นกรองและตรวจสอบ บุคคลที่สมควรได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้เป็นไปตามพระราชประสงค์ของการพระราชทาน ที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ (อังกฤษ: The Most Admirable Order of the Direksunabhorn) เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลใหม่ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.๒๕๓๔ สำหรับพระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบอันเป็น ประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชนเป็นการเฉพาะตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร กระบวนการเสนอ ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ของราชการส่วนภูมิภาคและราชการ ส่วนท้องถิ่น จะต้องผ่านการพิจารณากลั่นกรองจากผู้ว่าราชการจังหวัด โดยมีสำนักงานจังหวัดทำหน้าที่เป็นฝ่าย เลขานุการคณะกรรมการ จึงถือได้ว่ากระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราช อิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

ดังนั้น เพื่อให้การเสนอขอพระราชทานเป็นไปอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และ ขั้นตอนการเสนอขอพระราชทานที่กฎหมายและระเบียบกำหนด จึงได้จัดทำคู่มือเอกสารการเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ขึ้น เพื่อใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน การให้คำแนะนำ และคำปรึกษาเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ให้เป็นไปด้วยความถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบ ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารนี้ จะอำนวยความสะดวก และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ส่วนราชการ หน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

กองการเจ้าหน้าที่
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
✧ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ประวัติความเป็นมา	๑
✧ ลักษณะและการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์	๓
✧ เครื่องหมายคัมภีร์และเครื่องหมายแพรแถบของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์	๑๐
✧ ภาพประกาศนียบัตรเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์	๑๑
✧ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์	๑๒
✧ ขั้นตอนการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์	๒๕
✧ บัญชีแสดงรายการและจำนวนเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานฯ	๒๗
✧ เอกสารที่ใช้ในการประกอบหนังสือรับรองแสดงรายการบริจาคตริพย์สิน (นร.๒)	๒๘
✧ แนวทางและประเด็นการตรวจสอบเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์	๒๙
✧ การเข้ารับเครื่องราชอิสริยาภรณ์	๓๔
✧ การคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์	๓๕
กฎหมายและระเบียบ	
✧ พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๔	๓๙
✧ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่ง ดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับสมบูรณ์)	๔๒
✧ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยแบบหนังสือรับรองแสดงผลงานและแบบหนังสือ รับรองแสดงรายการบริจาคตริพย์สินและการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบ กลั่นกรองคุณสมบัติของบุคคลที่พึงได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘	๖๐
✧ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๗/ว ๒๗๖ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๘ เรื่อง การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์ แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน ในวโรกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาประจำปี	๖๙

- ✧ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/ว (ท) ๑๒๐๕ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ๗๑
เรื่อง การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
- ✧ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๗/ว (ท) ๑๐๖๓๐ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ ๗๕
เรื่อง การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
- ✧ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ต่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ ๑๓๕๗ ๗๗
ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๘
เรื่อง ทหารเรือการลงลายมือชื่อในหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคตर्फ์สิน
- ✧ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/ว (ท) ๔๒๑๒ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ ๗๙
เรื่อง ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการพิจารณาเสนอขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
- ✧ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/ว (ท) ๓๓๕๗ ๘๗
ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕
เรื่อง การประกาศรายชื่อนิติบุคคลตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘
- ✧ ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานฯ ๙๑

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์^๑ (The Most Admirable Order of the Direkgunabhorn)

ประวัติความเป็นมา

แต่เดิมนั้นรัฐบาลจะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ให้แก่บุคคลซึ่งกระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน แต่เนื่องจากบุคคลซึ่งกระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชนนั้นมากขึ้นเป็นลำดับ คณะรัฐมนตรี ซึ่งมีพลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี จึงได้มีมติคณะรัฐมนตรี (๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๐) แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาออกแบบ คิดชื่อ และยกร่างกฎหมายสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลใหม่ รวม ๑๓ ท่าน โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายมีชัย ฤชุพันธุ์) เป็นประธานกรรมการ มีราชเลขาธิการ เลขาธิการพระราชวัง ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย เลขาธิการรัฐสภา เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะรัฐมนตรี ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ อธิบดีกรมศิลปากร เป็นกรรมการ และมีผู้อำนวยการกองประกาศิต^๒ เป็นกรรมการและเลขานุการ

ต่อมา พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลใหม่ขึ้น เมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ นามว่า “**เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์**” สำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความดีความชอบแก่บุคคลที่ทำประโยชน์ดังกล่าวเป็นการเฉพาะ โดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเป็นองค์ประธานแห่งเครื่องราชอิสริยาภรณ์และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ได้ **และได้มีการตรา “พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ”** ขึ้น

^๑เครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ.๒๕๓๕ หน้า ๑๙๙ - ๒๐๗ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๒ ปัจจุบัน คือ ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักอักษรลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ลำดับชั้น

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ แบ่งออกเป็น ๗ ชั้น แต่ละลำดับชั้น มีชื่อเรียกเป็นภาษาอังกฤษ ดังนี้

ชั้นที่ ๑ ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ ป.ภ.

Knight Grand Cross (First Class) of the Most Admirable Order of the Direkgunabhorn.

ชั้นที่ ๒ ทุตยดิเรกคุณาภรณ์ ท.ภ.

Knight Commander (Second Class) of the Most Admirable Order of the Direkgunabhorn.

ชั้นที่ ๓ ตติยดิเรกคุณาภรณ์ ต.ภ.

Commander (Third Class) of the Most Admirable Order of the Direkgunabhorn.

ชั้นที่ ๔ จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ จ.ภ.

Companion (Fourth Class) of the Most Admirable order of the Direkgunabhorn.

ชั้นที่ ๕ เบญจมติเรกคุณาภรณ์ บ.ภ.

Member (Fifth Class) of the Most Admirable Order of the Direkgunabhorn.

ชั้นที่ ๖ เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์ ร.ท.ภ.

The Gold Medal (Sixth Class) of the Direkgunabhorn.

ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์ ร.ง.ภ.

The Silver Medal (Seventh Class) of the Direkgunabhorn.

ลักษณะและการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

ชั้นที่ ๑ ปฐมดิเรกคุณาภรณ์

มีอักษรย่อว่า ป.ภ. มีลำดับเกียรติอยู่ในลำดับที่ ๑๒ จาก ๓๖ ลำดับ ประกอบด้วยดวงตรา ดารา และสายสะพาย สำหรับสตรีนั้นดวงตรา ดารา และสายสะพาย จะมีลักษณะเหมือนที่พระราชทานแก่บุรุษทุกประการ แต่จะมีขนาดย่อมกว่า โดยมีลักษณะ ดังนี้

ดวงตรา

ด้านหน้า มีลักษณะมีรูปครุฑพ่าห์สีทองอยู่ในวงกลม พื้นลงยาสีแดง ขอบเป็นสร้งเงิน รอบนอกมีกระจิงเงินแปดทิศ และมีเปลวรัศมีทองแทรกตามระหว่าง เบื้องบนมีพระมหามงกุฎทองมีรัศมี

ด้านหลัง เป็นดุมสีทอง มีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ภ.ป.ร. ลงยาสีขาวประดับห้อยกับสายสะพาย ขนาดกว้าง ๑๐ เซ็นติเมตร สีเขียวริมสีแดงชาด มีริ้วสีขาว และสีเหลืองขนาดเล็กควบคั่นทั้งสองข้าง สำหรับสะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย

ดารา

มีลักษณะเหมือนดวงตรา แต่เบื้องบนมีพระมหามงกุฎและอุณาโลมสีทองขอบเป็นสร้งทองรอบนอกมีกระจิงเงินแปดทิศ มีรัศมีทองแทรกตามระหว่าง ด้านหลังเป็นดุมสีทองอย่างดวงตรา ใช้สำหรับประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ป.ภ.ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์

(ขอเฝ้าเต็มยศ)

ดวงตรา ป.ภ.

ห้อยกับสายสะพาย สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย

ดารา ป.ภ.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายใต้ชายปกกระเป่า

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป่า

ป.ภ.ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์ชุดไทยบรมพิมาน

(ขอเฝ้าเต็มยศ)

ดวงตรา ป.ภ.

ห้อยกับสายสะพาย สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย

ดารา ป.ภ.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอประดับที่หน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้าย

ชั้นที่ ๒ ทูติยดิเรกคุณาภรณ์

มีอักษรย่อว่า ท.ภ. มีลำดับเกียรติอยู่ในลำดับที่ ๑๗ จาก ๓๖ ลำดับประกอบด้วยดวงตรา ดารา และแพรแถบ สำหรับสตรีนั้นดวงตราและดารา จะมีลักษณะเหมือนที่พระราชทานแก่บุรุษทุกประการ แต่จะมีขนาดย่อมกว่า โดยมีลักษณะ ดังนี้

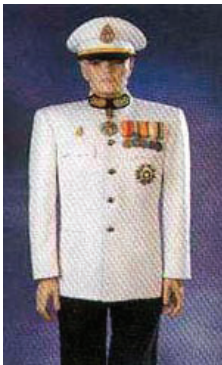
ดวงตรา

ด้านหน้า มีรูปครุฑพ่าห์สีทองอยู่ในวงกลม พื้นลงยาสีแดง ขอบเป็นสร้างเงิน รอบนอกมีกระจิงเงินแปดทิศ และมีเปลวรัศมีทองแทรกตามระหว่าง

ด้านหลัง เป็นดุมสีทอง มีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ “ภ.ป.ร.” ลงยา สีขาว เบื้องบนมีพระมหามงกุฎทอง มีรัศมี ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซ็นติเมตร สีเขียว ริมสีแดงชาด มีริ้วสีขาวและสีเหลืองขนาดเล็กควบคั่นทั้งสองข้าง ไข้สวมคอ

ดารา มีลักษณะเหมือนอย่างดวงตรา แต่เบื้องบนมีพระมหามงกุฎและอุณาโลมสีทอง ขอบเป็นสร้างเงิน รอบนอกมีกระจิงเงินแปดทิศ มีรัศมีทองแทรกตามระหว่าง ด้านหลังเป็นดุมสีทองอย่างดวงตรา ใช้สำหรับประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ท.ภ.ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ขอเฝ้าเต็มยศ)

ดวงตรา ท.ภ.

ห้อยกับแพรแถบสวมคอ แพรแถบลอดออกกระหว่าง

ตะขอตีกลางกับดุมเม็ดแรก

ดารา ท.ภ.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอประดับที่หน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้าย

ท.ภ.ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์ชุดไทยอัมรินทร์ (ขอเฝ้าเต็มยศ)

ดวงตรา ท.ภ.

ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ

ประดับที่หน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้าย

ดารา ท.ภ.

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ

ประดับที่หน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้าย

ชั้นที่ ๓ ตติยดิเรกคุณาภรณ์

มีอักษรย่อว่า ต.ภ. มีลำดับเกียรติอยู่ในลำดับที่ ๒๕ จาก ๓๖ ลำดับ

ดวงตรา

- ด้านหน้า** มีรูปครุฑพ่าห์สีทองอยู่ในวงกลม พื้นลงยาสีแดง ขอบเป็นสร่งเงิน รอบนอกมีกระจิงเงินแปดทิศและมีเปลวรัศมีทองแทรกตามระหว่าง
- ด้านหลัง** เป็นดุมสีทอง มีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ “ภ.ป.ร.” ลงยาสีขาว เบื้องบนมีพระมหามงกุฎทองมีรัศมี ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซ็นติเมตร สีเขียว ริมสีแดงชาด มีริ้วสีขาวและสีเหลืองขนาดเล็ก ควบคั่นทั้งสองข้าง ใช้สวมคอ

ต.ภ. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ขอเฝ้าเต็มยศ)

- ดวงตรา ต.ภ.** ห้อยกับแพรแถบสวมคอ แพรแถบลอดออก
ระหว่างตะขอตัวล่างกับดุมเม็ดแรก
- เหรียญราชอิสริยาภรณ์** ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือกระเป๋

ต.ภ. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ชุดไทยอมรินทร์ (เต็มยศ)

- ดวงตรา ต.ภ.** ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ
ประดับที่หน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้าย
- เหรียญราชอิสริยาภรณ์** ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ
ประดับในระดับต่ำกว่าดวงตรา ต.ภ. เยื้องไปทางซ้าย

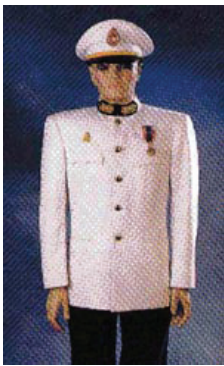

ชั้นที่ ๔ จตุตถดิเรกคุณาภรณ์

มีอักษรย่อว่า จ.ภ. มีลำดับเกียรติอยู่ในลำดับที่ ๓๐ จาก ๓๖ ลำดับ

ดวงตรา

- ด้านหน้า** มีรูปครุฑพ่าห์สีทองอยู่ในวงกลม พื้นลงยาสีแดง ขอบเป็นสร้อยเงิน รอบนอกมีกระจิงเงินแปดทิศและมีเปลวรัศมีทองแทรกตามระหว่าง
- ด้านหลัง** เป็นคุมสีทอง มีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ “ภ.ป.ร.” ลงยาสีขาว เบื้องบนมีพระมหามงกุฎทองมีรัศมี ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๓ เซ็นติเมตร สีเขียว ริมสีแดงชาด มีริ้วขาวและสีเหลืองขนาดเล็กควบคั่นทั้งสองข้าง มีดอกไม้จิบติดบนแพรแถบ

จ.ภ. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (ขอเฝ้าฯ เติมยศ)

ดวงตรา จ.ภ. ห้อยแพรแถบประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือปกกระเป๋าร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์อื่นๆ

จ.ภ. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ชุดไทยอมรินทร์ (เติมยศ)

- ดวงตรา จ.ภ.** ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ
- เหรียญราชอิสริยาภรณ์** ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ
- ประดับในระดับต่ำกว่าดวงตรา จ.ภ. เยื้องไปทางซ้าย

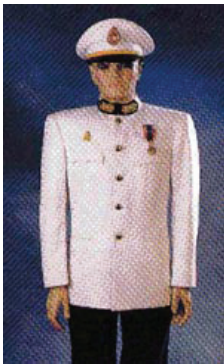

ชั้นที่ ๕ เบญจมาภรณ์

มีอักษรย่อว่า บ.ภ. มีลำดับเกียรติอยู่ในลำดับที่ ๓๕ จาก ๓๖ ลำดับประกอบด้วย

ดวงตรา

- ด้านหน้า** มีรูปครุฑพ่าห์สีทองอยู่ในวงกลม พื้นลงยาสีแดง ขอบเป็นสร่งเงิน รอบนอกมีกระจิงเงินแปดทิศและมีเปลวรัศมีทองแทรกตามระหว่าง
- ด้านหลัง** เป็นคุมสีทอง มีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ “ภ.ป.ร.” ลงยาสีขาว เบื้องบน มีพระมหามงกุฎทองมีรัศมี ห้อยกับแพรแถบ ขนาดกว้าง ๓ เซ็นติเมตร สีเขียว ริมสีแดงชาด มีริ้วสีขาวและสีเหลืองขนาดเล็ก ควบคั่นทั้งสองข้าง

บ.ภ. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์
(ขอเฝ้าเต็มยศ)

ดวงตรา บ.ภ. ห้อยแพรแถบประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือปกกระเป๋าร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์อื่นๆ

บ.ภ. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์
ชุดไทยจิตรลดา (เต็มยศ)

- ดวงตรา บ.ภ.** ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ
ประดับที่หน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้าย
- เหรียญราชอิสริยาภรณ์** ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ
ประดับในระดับต่ำกว่าดวงตรา บ.ภ. เยื้องไปทางซ้าย

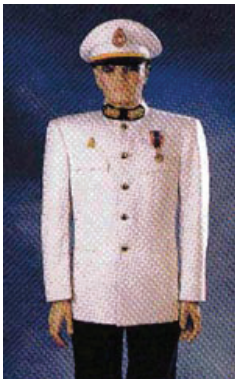

ชั้นที่ ๒ เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์

มีอักษรย่อว่า ร.ท.ภ. เป็นเหรียญราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติ อยู่ในลำดับที่ ๒ ในหมู่เหรียญบำเหน็จในราชการ ประกอบด้วย

ดวงตรา

เป็นเหรียญรูปกลมสีทอง ด้านหน้ามีรูปครุฑพ่าห์อยู่ตรงกลาง ล้อมรอบด้วยกระจังกลีบบัวแปดกลีบ เบื้องบนมีพระมหามงกุฎ มีรัศมีและอุณาโลม ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๓ เซ็นติเมตร สีเขียว ริมสีแดงชาด มีริ้วสีขาวและสีเหลือง ขนาดเล็กควบคั่นทั้งสองข้าง ด้านหลังมีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ “ภ.ป.ร.”

ร.ท.ภ. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์
(ขอเฝ้าเต็มยศ)

ดวงตรา ร.ท.ภ. ห้อยแพรแถบประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือปกกระเป๋าร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์อื่นๆ

ร.ท.ภ. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์
ชุดไทยจิตรลดา (เต็มยศ)

ดวงตรา ร.ท.ภ.

ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ
ประดับที่หน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอประดับในระดับ
ต่ำกว่าดวงตรา ร.ท.ภ. เยื้องไปทางซ้าย

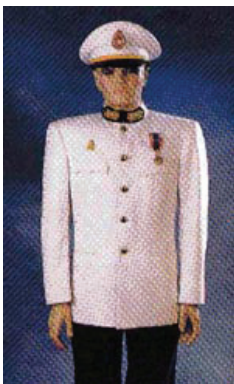

ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์

มีอักษรย่อว่า ร.ง.ภ. เป็นเหรียญราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติอยู่ในลำดับที่ ๙ ในหมู่เหรียญบำเหน็จในราชการประกอบด้วย

ดวงตรา

เป็นเหรียญรูปกลมสีเงิน ด้านหน้ามีรูปครุฑพ่าห์อยู่ตรงกลาง ล้อมรอบด้วยกระจังกลีบบัวแปดกลีบ เบื้องบนมีพระมหามงกุฎ มีรัศมีและอุณาโลม ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง 3 เซนติเมตร สีเขียว ริมสีแดงชาด มีริ้วขาวและสีเหลืองขนาดเล็กควบคั่นทั้งสองข้าง ด้านหลังมีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ภ.ป.ร.

ร.ง.ภ. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์
(ขอเฝ้าเต็มยศ)

ดวงตรา ร.ง.ภ. ห้อยแพรแถบประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้ายเหนือปกกระเป๋าร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์อื่นๆ

ร.ง.ภ. ประดับร่วมกับเหรียญราชอิสริยาภรณ์
ชุดไทยจิตรลดา (เต็มยศ)

ดวงตรา ร.ท.ภ.

ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ
ประดับที่หน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์

ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอประดับในระดับ
ต่ำกว่าดวงตรา ร.ง.ภ. เยื้องไปทางซ้าย

เครื่องหมายดุมเสื่อและเครื่องหมายแพรแถบของเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

ลักษณะของเครื่องหมายแพรแถบและเครื่องหมายดุมเสื่อ มีขนาด ๑.๓ เซนติเมตร กำหนดให้มีตั้งแต่ชั้นที่ ๑ จนถึงชั้นที่ ๕ ดังนี้

ชั้นที่ ๑ เป็นรูปพระครุฑพ่าห์ลงยา อยู่ในดอกประจํายามสีทอง

ชั้นที่ ๒ เป็นรูปพระครุฑพ่าห์ลงยา อยู่ในวงกลมพื้นลงยาสีน้ำเงิน

ชั้นที่ ๓ เป็นรูปพระครุฑพ่าห์ลงยา ไม่มีพื้น

ชั้นที่ ๔ เป็นรูปพระครุฑพ่าห์ทอง ไม่มีพื้น

ชั้นที่ ๕ เป็นรูปพระครุฑพ่าห์เงิน ไม่มีพื้น

การประดับ

ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย และที่ใช้เป็นดุมเสื่อ สำหรับแต่งชุดสากลและชุดไทย

การพระราชทาน และการส่งคืน / การเรียกคืน

ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ จะได้ประกาศนามในราชกิจจานุเบกษา สำหรับผู้ซึ่งได้รับพระราชทานตั้งแต่ชั้นที่ ๕ เบญจมาติเรกคุณาภรณ์ ขึ้นไป ให้มีประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธย และประทับพระราชลัญจกร เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ ได้รับพระราชทานชั้นสูงขึ้น ผู้รับพระราชทานต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรอง ถ้าผู้รับพระราชทานส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ผู้รับพระราชทานจะต้องชดใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ตามที่ทางราชการกำหนด และเมื่อผู้ได้รับพระราชทานวายชนม์ให้ทายาทเก็บรักษาเครื่องราชอิสริยาภรณ์เฉพาะชั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทานไว้ เป็นกรรมสิทธิ์ โดยให้ส่งคืนหรือชดใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ที่หน่วยราชการต้นสังกัด หรือที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล ซึ่งทั้งนี้ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๓ ให้ปรับราคาชดใช้แทนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่สามารถส่งคืนตามกฎหมายทุก ๓ ปี

สมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ฯ สยามินทราธิราช บรมนาถ
 บพิตร พระมหากษัตริย์แห่งประเทศไทย ผู้เป็นประธานของเครื่อง
 ราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่ง ดิเรกคุณาภรณ์
 ขอประกาศแก่ท่านทั้งหลายทั้งปวง ผู้ซึ่งจะได้พบประกาศนี้ให้ทราบว่า

สมควรจะรับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดิเรกคุณาภรณ์ได้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า
 โปรดกระหม่อม พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดิเรกคุณาภรณ์ ชั้นที่
 ชื่อ เป็นเกียรติยศสืบไป ขอให้มีความ
 เจริญสุขสวัสดิ์ทุกประการเทอญ
 พระราชทานตั้งแต่วันที่ พุทธศักราช
 เป็นปีที่ ในรัชกาลปัจจุบัน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรี

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

๑. ชั้นตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ มี ๗ ชั้นตรา ดังนี้

ชั้นที่ ๑	ปฐมดิเรกคุณาภรณ์	(ป.ภ.)
ชั้นที่ ๒	ทุติยดิเรกคุณาภรณ์	(ท.ภ.)
ชั้นที่ ๓	ตติยดิเรกคุณาภรณ์	(ต.ภ.)
ชั้นที่ ๔	จตุตถดิเรกคุณาภรณ์	(จ.ภ.)
ชั้นที่ ๕	เบญจมติเรกคุณาภรณ์	(บ.ภ.)
ชั้นที่ ๖	เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์	(ร.ท.ภ.)
ชั้นที่ ๗	เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์	(ร.ง.ภ.)

๒. กระบวนการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ มีกฎหมาย
ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ กฎหมายกำหนดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่ง ดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘ ซึ่งมีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๓๘ ดังนั้น กระบวนการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ จึงมีกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

(๑) พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๔

(๒) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่ง ดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘

(๓) พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่ง ดิเรกคุณาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๙

(๔) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยแบบหนังสือรับรองแสดงผลงานและแบบหนังสือรับรอง แสดงรายการการบริจาคทรัพย์สิน และการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบและกลั่นกรองคุณสมบัติ ของบุคคลที่พึงได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘

(๕) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราช อิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ให้แก่ผู้นำนิติบุคคลหรือคณะบุคคล ซึ่งกระทำความดี ความชอบกรณีผลงานในการผลักดันให้นิติบุคคลหรือคณะบุคคลบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์

(๖) ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง กำหนดรายชื่อนิติบุคคลที่ส่วนราชการรับรองผลงาน ของผู้กระทำความดีความชอบต่อนิติบุคคลนั้น ๆ ได้ และรายชื่อนิติบุคคลที่สามารถออกหนังสือรับรองแสดง

รายการการบริจาทรัพย์สินให้แก่นิติบุคคลผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง และหน่วยงานที่เสนอขอพระราชทานตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘

(๗) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๗/ว ๒๗๖ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๘ เรื่อง การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน ในวโรกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาประจำปี

(๘) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๘/ว(ท) ๑๒๐๕ ลงวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ เรื่อง การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

(๙) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๗/ว(ท) ๑๐๖๓๐ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๔๔ เรื่อง การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

(๑๐) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ ๑๓๕๗ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๘ เรื่อง ทหารiorการลงลายมือชื่อในหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาทรัพย์สิน

(๑๑) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/ว(ท) ๔๒๑๒ ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ เรื่อง ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

(๑๒) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๘/ว (ท) ๓๓๕๗ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เรื่อง การประกาศรายชื่อนิติบุคคลตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘

๓. หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และแนวทางในการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘

๓.๑ ลักษณะการกระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน จำแนกได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๓.๑.๑ การกระทำความดีความชอบที่มีผลงานอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน มีลักษณะ ดังนี้

(๑) มีผลงานดีเด่นหรือเป็นแบบอย่างอันควรแก่การสรรเสริญ หรือ

(๒) เป็นการกระทำที่ฝ่าอันตรายหรือเสี่ยงภัยเพื่อปกป้องชีวิตหรือทรัพย์สินอันเป็นประโยชน์ ต่อสังคม หรือประเทศ

(๓) เป็นผู้นำนิติบุคคลใดคนหนึ่งหรือหลายคน เช่น ประธานกรรมการ กรรมการ กรรมการผู้จัดการ หรือที่ปรึกษาของนิติบุคคล ซึ่งได้กระทำความดีความชอบโดยเป็นผู้มีบทบาทหรือ

ส่วนสำคัญในการสนับสนุน หรือผลักดันให้นิติบุคคลบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ ส่วนราชการ หรือหน่วยงานที่ได้รับประโยชน์อาจพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้นำนิติบุคคลดังกล่าวได้ กรณีนี้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ได้รับประโยชน์จะต้องมีหนังสือรับรอง และสามารถพิสูจน์ให้เห็นว่าผลงานความดีความชอบที่นำมาเสนอขอพระราชทาน หากมิใช่เพราะบุคคลผู้นั้นแล้ว การบริจาคดังกล่าวจะเป็นไปไม่ได้และที่ประชุมใหญ่ของนิติบุคคลหรือกรรมการบริหารนิติบุคคลนั้นมีมติเห็นควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้นำนิติบุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ต้องมีหนังสือรับรองหรือรายงานการประชุมของที่ประชุมใหญ่ของนิติบุคคลหรือกรรมการบริหารนิติบุคคลนั้นประกอบการพิจารณาด้วย

(๔) เป็นผู้นำคณะบุคคลจัดกิจกรรมเป็นการเฉพาะกิจ และมีรายได้หรือทรัพย์สินบริจาคเพื่อสาธารณประโยชน์ โดยต้องมีหลักฐานยืนยันว่า ผู้ได้รับการเสนอชื่อขอพระราชทานนั้นเป็นบุคคลสำคัญที่สุด ในการจัดหาและรวบรวมทรัพย์สินด้วยความวิริยะ อุตสาหะสุจริต และปราศจากข้อครหาใด ๆ จนเป็นที่ยอมรับในหมู่คณะผู้ร่วมกิจกรรม และผู้ร่วมบริจาคให้เป็นผู้นำและสมควรขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้

๓.๑.๒ การกระทำความดีความชอบที่เป็นการบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์

(๑) เป็นการบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ เช่น เพื่อการศึกษา การศึกษา การสาธารณสุข การแพทย์ การพัฒนาชุมชน การสังคมสงเคราะห์ หรือความมั่นคงของชาติ

(๒) ทรัพย์สินที่บริจาคต้องเป็นของผู้บริจาคหรือผู้บริจาคมีสิทธิบริจาคได้ในนามของตน

๓.๒ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ เริ่มขอพระราชทานชั้นตราใด และขอได้สูงสุดถึงชั้นตราใด

๓.๒.๑ กรณีการกระทำความดีความชอบที่เป็นผลงาน

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดิเรกคุณาภรณ์ให้เริ่มต้นขอจากชั้นที่ ๗ เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์ และให้เสนอขอพระราชทานในชั้นสูงขึ้นหนึ่งชั้นตราตามลำดับจนถึงชั้นที่ ๑ ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ เว้นแต่พระราชกฤษฎีกาจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

สำหรับการเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นใดให้แก่ผู้นำนิติบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งกระทำความดีความชอบ ให้พิจารณาตามจำนวนเงินหรือมูลค่าของทรัพย์สินที่บริจาค โดยการเสนอขอแต่ละชั้นตราต้องมีรายการบริจาคทรัพย์สินไม่ต่ำกว่า ๓ เท่าของการบริจาคทรัพย์สิน

๓.๒.๒ กรณีการกระทำความดีความชอบที่เป็นการบริจาคทรัพย์สิน

(๑) การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดิเรกคุณาภรณ์ให้แก่ผู้บริจาคทรัพย์สิน เป็นไปตามมูลค่าของทรัพย์สิน ดังนี้

ชั้น	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่เสนอขอพระราชทาน	มูลค่าทรัพย์สิน
๑	ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ (ป.ภ.)	๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป
๒	ทุติยดิเรกคุณาภรณ์ (ท.ภ.)	๑๔,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป
๓	ตติยดิเรกคุณาภรณ์ (ต.ภ.)	๖,๐๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป
๔	จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ (จ.ภ.)	๑,๕๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป
๕	เบญจดิเรกคุณาภรณ์ (บ.ภ.)	๕๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป
๖	เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์ (ร.ท.ภ.)	๒๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป
๗	เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์ (ร.ง.ภ.)	๑๐๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป

(๒) การคำนวณมูลค่าของทรัพย์สินที่บริจาคใช้หลักเกณฑ์การคำนวณมูลค่าของทรัพย์สินที่บริจาค ดังนี้

- การบริจาคที่ดิน ให้ถือตามราคาที่เขาพนักงานรับรองตามราคาประเมินทุนทรัพย์ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในขณะที่รับบริจาค
- การบริจาคเงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณเป็นเงินไทยตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ เวลาและสถานที่ที่รับบริจาค
- การบริจาคทรัพย์สินอื่นนอกจากข้างต้นและเงินตรา ให้ถือตามราคาตลาดของทรัพย์สินนั้น ในขณะที่รับบริจาค

(๓) การบริจาคทรัพย์สินที่มีผู้ร่วมบริจาคหลายคน ให้แสดงรายละเอียดด้วยว่า ผู้บริจาคแต่ละคนได้บริจาคทรัพย์สินเป็นมูลค่าเท่าใด ในกรณีที่มีได้แสดงรายละเอียดดังกล่าวไว้ให้ถือว่า ผู้บริจาคแต่ละคนได้บริจาคทรัพย์สินเป็นมูลค่าเท่า ๆ กัน

(๔) กรณีผลงานการกระทำความดีความชอบโดยการบริจาคทรัพย์สินที่กระทำในนามนิติบุคคล เกิดจากการสนับสนุนหรือการผลักดันของผู้นำนิติบุคคลมากกว่า ๑ คน และผลงานการกระทำนั้นดีเด่นเป็นประโยชน์ยิ่งแก่ราชการชัดเจนไม่แตกต่างกันให้ถือว่า แต่ละคนมีผลงานเท่ากันและแต่ละคนเสนอขอได้ในสัดส่วนของทรัพย์สินที่เท่ากัน ทั้งนี้ ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ได้รับประโยชน์เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน สรุปลงงานของแต่ละคนให้ชัดเจนตามมาตรา ๑๐ (๑) ของพระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๓๘ ตามสัดส่วนของเกณฑ์ที่กำหนดไว้ตามข้อ ๓.๒.๑

๓.๒.๓ แนวทางในการพิจารณาการกระทำความดีความชอบ เพื่อเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

- (๑) ไม่จำกัดเฉพาะกลุ่มหรือพวก หรือหมู่คณะ
- (๒) ไม่เกิดประโยชน์กับตนเองอย่างเห็นได้ชัด
- (๓) ไม่มีลักษณะเป็นเชิงการค้า ธุรกิจ หรือได้รับผลตอบแทนจากผลงานนั้น ๆ
- (๔) การบริจาคทรัพย์สินเพื่อการศาสนา สถานประกอบการศาสนิกกิจต้องแสดงหลักฐานประกอบว่านำทรัพย์สินไปใช้และก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะอย่างไร

(๕) ทรัพย์สินที่บริจาคให้แก่ราชการจะนำมาใช้ประกอบการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้นำนิติบุคคลหรือคณะบุคคลนั้น ต้องเป็นทรัพย์สินที่เห็นได้ว่า สามารถนำไปใช้เป็นประโยชน์แก่สาธารณชนได้ หากทรัพย์สินที่บริจาคไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชนหรือเป็นภาระแก่ทางราชการ ห้ามมิให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานใด ๆ นำรายการบริจาดดังกล่าวมาใช้ประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

(๖) การกระทำความดีความชอบในกรณีบริจาคทรัพย์สิน นิติบุคคลหรือผู้นำนิติบุคคลนั้น ต้องไม่ได้รับประโยชน์โดยชัดแจ้ง ทั้งในทางตรงและทางอ้อมเกี่ยวเนื่องจากการบริจาคทรัพย์สินนั้น เว้นแต่ประโยชน์ของผู้นำนิติบุคคลในด้านสังคม ไม่ถือว่าเป็นข้อจำกัดในการพิจารณา

(๗) ทรัพย์สินที่นิติบุคคลบริจาคให้แก่ราชการ ในกรณีที่ต้องชำระค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายในการบริจาคตามกฎหมาย ให้ผู้บริจาคเป็นผู้รับภาระในส่วนนี้ หากผู้รับบริจาคเป็นผู้รับภาระในส่วนนี้แล้ว จะนำรายการนั้นมาใช้ประกอบการเสนอขอพระราชทานไม่ได้

(๘) กรณีนิติบุคคลที่เป็นผู้บริจาคถูกกล่าวหาว่าหลบเลี่ยงการชำระภาษี หรือดำเนินกิจการที่ผิดกฎหมาย ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่พิจารณาเสนอขอพระราชทานจะรอการพิจารณาขอพระราชทานสำหรับผู้นำนิติบุคคลนั้นไว้ก่อนก็ได้ และกรณีผู้นำนิติบุคคลอยู่ระหว่างถูกดำเนินคดีเกี่ยวกับการหลบเลี่ยงชำระภาษี หรือดำเนินกิจการที่ผิดกฎหมาย ห้ามมิให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้นำนิติบุคคลดังกล่าว

๓.๓ คุณสมบัติของบุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทาน

คุณสมบัติของบุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ จะต้องมีความดีและมีลักษณะต้องห้ามดังนี้ คือ

(๑) มีความประพฤติดี

(๒) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

(๓) ไม่เคยถูกเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ ตามกฎหมายนี้ หรือตามกฎหมายอื่น เว้นแต่ เป็นการต้องส่งคืนเนื่องจากได้รับพระราชทานในชั้นสูงขึ้นไป

๓.๔ กรณีการกระทำความดีความชอบให้แก่นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจกรรมอันเป็นสาธารณประโยชน์

การกระทำความดีความชอบ กรณีผลงานที่กระทำการบริจาคทรัพย์สินให้แก่มูลนิธิหรือนิติบุคคล ที่มีใช้ส่วนราชการ ต้องกระทำความดีความชอบให้แก่นิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการ อันเป็นสาธารณประโยชน์ที่จะนำมาใช้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ จะต้องเป็นมูลนิธิหรือนิติบุคคล ที่สำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดชื่อในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ มูลนิธิหรือนิติบุคคลดังกล่าวจะเป็นผู้ออกหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สิน (ตามแบบหนังสือรับรองที่สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด) แล้วส่งเรื่องให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อตรวจสอบกลับกรองและพิจารณาเสนอขอ

พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ ต่อไป ซึ่งปัจจุบันสำนักนายกรัฐมนตรีได้ประกาศชื่อมูลนิธิแล้วรวม ๔๐ แห่ง ดังนี้ (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๖)

- ๑) มูลนิธิราชสุตา
- ๒) มูลนิธิอานันทมหิดล
- ๓) มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
- ๔) มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุตา
- ๕) มูลนิธิพระดาบส
- ๖) มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์
- ๗) มูลนิธิสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรมพระบรมราชชนก
- ๘) มูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี
- ๙) มูลนิธิจุฬาภรณ์
- ๑๐) มูลนิธิราชประชาสมาสัยในพระบรมราชูปถัมภ์
- ๑๑) มูลนิธิโรคเรื้อนพุททง
- ๑๒) มูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย
- ๑๓) มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลในพระบรมราชูปถัมภ์
- ๑๔) มูลนิธิแพथ์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
- ๑๕) ศิริราชมูลนิธิ
- ๑๖) มูลนิธิโรงพยาบาลเลิดสิน
- ๑๗) มูลนิธิโรงพยาบาลราชวิถี
- ๑๘) มูลนิธิโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช
- ๑๙) มูลนิธิโรงพยาบาลตำรวจ
- ๒๐) มูลนิธิรามธิบดี
- ๒๑) มูลนิธิโรงพยาบาลสวนดอก
- ๒๒) มูลนิธิโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า
- ๒๓) มูลนิธิเด็กโรคหัวใจในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์
- ๒๔) มูลนิธิโรงพยาบาลสงขลานครินทร์
- ๒๕) มูลนิธิโรคมะเร็ง โรงพยาบาลศิริราช
- ๒๖) มูลนิธิชัยพัฒนา
- ๒๗) มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ

- ๒๘) มุลนิธิสายใจไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
- ๒๙) มุลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์
- ๓๐) มุลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์
- ๓๑) มุลนิธิส่งเสริมกิจการเยาวชนในชุมชนแออัดในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร
- ๓๒) มุลนิธิอนุเคราะห์คนพิการในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
- ๓๓) มุลนิธิห้วไค้ยวปอเด็กเชียงต้ง (ปอเด็กต้ง)
- ๓๔) มุลนิธิโรงพยาบาลสงฆ์
- ๓๕) มุลนิธิขาเทียม
- ๓๖) สมาคมสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
- ๓๗) มุลนิธิสิริวัฒนาเซสเซียริในพระบรมราชินูปถัมภ์
- ๓๘) มุลนิธิโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยาในพระราชูปถัมภ์ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
- ๓๙) มุลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
- ๔๐) มุลนิธิป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๔. การออกหนังสือรับรองการกระทำความดีความชอบเพื่อเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

โดยที่การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นเรื่องสำคัญ และมีระยะเวลาดำเนินการล่วงหน้าได้โดยไม่เร่งด่วน สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี จึงได้มีหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๗/ว ๒๗๖ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๘ กำชับให้หัวหน้าส่วนราชการตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา ให้มีอำนาจลงนามในหนังสือรับรองและรายการบริจาคทรัพย์สิน หรือรับรองผลงานการกระทำความดีความชอบ เป็นผู้ลงนามรับรองด้วยตนเอง โดยไม่มอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน

๔.๑ กรณีการกระทำความดีความชอบที่เป็นผลงาน

๔.๑.๑ การกระทำความดีความชอบที่เป็นผลงานตามมาตรา ๘ (๑) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘ เพื่อขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกองหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองสำหรับส่วนราชการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหัวหน้าฝ่ายสำหรับรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองสำหรับสภาวิชาชีพหรือหน่วยงานอิสระ ตามรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี เป็นผู้รับรองผลงาน โดยต้องระบุผลงาน การปฏิบัติงาน และระยะเวลาปฏิบัติ ในหน้าที่ต่าง ๆ ด้วย

๔.๑.๒ การรับรองผลงานการกระทำความดีความชอบที่เป็นผลงานให้แก่ผู้นำของนิติบุคคล หรือคณะบุคคล ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องเป็นผู้รับรองผลงาน และให้ผู้นำของนิติบุคคลที่ได้รับการพิจารณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และผู้แทนนิติบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ลงนามผูกพันนิติบุคคลร่วมลงนามพร้อมประทับตราของนิติบุคคลหรือให้ผู้นำของคณะบุคคลที่ได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ร่วมลงนามด้วยแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามแบบหนังสือรับรองแสดงผลงานที่สำคัญ เลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด และต้องมีมติของที่ประชุมใหญ่หรือมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารนิติบุคคลนั้น เห็นควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ จะต้องมียกเว้นหนังสือรับรองหรือรายงานการประชุมของที่ประชุมใหญ่ของนิติบุคคลหรือของคณะกรรมการบริหารนิติบุคคลนั้นประกอบการพิจารณาด้วย

๔.๒ กรณีบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์

๔.๒.๑ การลงลายมือชื่อรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินจำแนกตามหน่วยงานที่ได้รับประโยชน์ ดังนี้

ลำดับ	หน่วยงานที่ได้รับประโยชน์จากการบริจาคทรัพย์สิน	ผู้มีอำนาจลงนาม	
		ไม่เกิน ๕ แสนบาท	เกิน ๕ แสนบาท
๑.	หน่วยงานราชการส่วนกลาง	อธิบดี หรือ หัวหน้าส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม	
๒.	หน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค	๑. หัวหน้าส่วนราชการประจำ อำเภอ และ ๒. นายอำเภอแห่งท้องที่ ที่มี การบริจาค	๑. หัวหน้าส่วนราชการ ประจำจังหวัด และ ๒. ผู้ว่าราชการจังหวัด แห่งท้องที่ที่มีการ บริจาค
๓.	หน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่น (ก) องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล เมืองพัทยา (ข) องค์การบริหารส่วนตำบล หรือ องค์การปกครองท้องถิ่นอื่น	ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดเทศบาล ปลัด อบต. ปลัดเมืองพัทยา แล้วแต่กรณีแห่งท้องที่ ที่มีการบริจาค	ผู้ว่าราชการจังหวัด ยกเว้น กรณีบริจาคให้แก่ อบต. ให้ นายอำเภอ แห่งท้องที่ที่มีการ บริจาคลงนาม
๔.	กรุงเทพมหานคร	ปลัดกรุงเทพมหานคร	

ลำดับ	หน่วยงานที่ได้รับประโยชน์ จากการบริจาคทรัพย์สิน	ผู้มีอำนาจลงนาม	
		ไม่เกิน ๕ แสนบาท	เกิน ๕ แสนบาท
๕.	รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือ หน่วยงานอื่นของรัฐ	ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่มีชื่อเรียก อย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่าผู้ว่าการหรือผู้อำนวยการ	
๖.	หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ	เลขาธิการ ผู้ว่าการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเทียบเท่าเลขาธิการ ผู้ว่าการ	
๗.	สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	อธิการบดี	
๘.	สภาอากาศไทย	เลขาธิการสภาอากาศไทย	
๙.	นิติบุคคลที่สำนักนายกรัฐมนตรี ประกาศกำหนดในราชกิจจา นุเบกษา	ผู้แทนนิติบุคคลนั้นและเหรียญกษาปณ์ หรือ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการเงิน	

๔.๒.๒ ผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินเพื่อการศาสนา

ลำดับ	เขตพื้นที่บริจาค	ผู้มีอำนาจลงนาม		หมายเหตุ
		ไม่เกิน ๕ แสนบาท	เกิน ๕ แสนบาท	
๑.	การบริจาค ทรัพย์สินให้แก่ ผู้รับในเขตจังหวัด	๑. ผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาจังหวัด และ ๒. นายอำเภอแห่งท้องที่ที่มี การบริจาค	๑. ผู้อำนวยการ สำนักงานพระพุทธ ศาสนาจังหวัด และ ๒. ผู้ว่าราชการจังหวัด แห่งท้องที่ที่มีการ บริจาค	หน่วยรับบริจาค ต้องแสดงหลักฐาน ประกอบว่าได้นำ ทรัพย์สินไปใช้ และก่อให้เกิด ประโยชน์แก่ สาธารณะอย่างใด
๒.	การบริจาค ทรัพย์สินให้แก่ ผู้รับในเขต กรุงเทพมหานคร	๑. ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ และ ๒. ผู้อำนวยการเขตแห่งท้องที่ ที่มีการบริจาค	๑. ผู้อำนวยการ สำนักงานพระพุทธ ศาสนาแห่งชาติ	

หมายเหตุ : เป็นไปตามแนวทางหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ ๑๓๕๗
ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๘ เรื่อง การถือการลงลายมือชื่อในหนังสือรับรองแสดงรายการ
การบริจาคทรัพย์สิน

๔.๒.๓ การบริจาคทรัพย์สินที่มีได้กระทำให้แก่หน่วยงาน แต่เป็นการกระทำเพื่อสาธารณประโยชน์

การกระทำความดีความชอบที่เป็นการบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ที่มีได้กระทำให้แก่หน่วยงาน สามารถออกหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวต่อไปนี้

ลำดับ	เขตพื้นที่บริจาค	ผู้มีอำนาจลงนาม	
		ไม่เกิน ๕ แสนบาท	เกิน ๕ แสนบาท
๑.	การบริจาคทรัพย์สิน ให้แก่ผู้รับในเขตจังหวัด	๑. หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอที่เกี่ยวข้องมากที่สุด และ ๒. นายอำเภอท้องที่ที่มีการบริจาค	1. หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องมากที่สุด และ ๒. ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ ที่มีการบริจาค
๒.	การบริจาคทรัพย์สิน ให้แก่ผู้รับในเขตกรุงเทพมหานคร	๑. ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมากที่สุด และ ๒. ผู้อำนวยการเขตแห่งท้องที่มีการบริจาค	๑. อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรมที่เกี่ยวข้องมากที่สุด

๔.๒.๔ กรณีการรับรองผลงานความดีความชอบของผู้นำนิติบุคคลที่ได้บริจาคทรัพย์สินในนามนิติบุคคล

การรับรองผลงานความดีความชอบที่ผู้นำนิติบุคคลหรือคณะบุคคลที่ได้บริจาคทรัพย์สินในนามนิติบุคคลหรือคณะบุคคลให้ถือปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ หรือมาตรา ๑๗ โดยใช้แบบหนังสือรับรองตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด ทั้งนี้ในส่วนที่กำหนดให้ผู้ขอพระราชทานเป็นผู้ลงนาม ให้ผู้แทนนิติบุคคลซึ่งมีอำนาจหน้าที่ลงนามผูกพันนิติบุคคลลงนาม พร้อมทั้งประทับตราของนิติบุคคลนั้น

๔.๒.๕ กรณีการกระทำความดีความชอบที่เป็นการบริจาคทรัพย์สินในต่างประเทศ

การกระทำความดีความชอบที่เป็นการบริจาคทรัพย์สินที่กระทำในต่างประเทศ เอกอัครราชทูต หรือกงสุลไทย เป็นผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อในหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สิน

๕. หน่วยงานที่เสนอขอพระราชทานและคณะกรรมการพิจารณา และ ตรวจสอบคุณสมบัติ ประวัติ ความประพฤติ การกระทำความดีความชอบและความเหมาะสมของบุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทาน

๕.๑ หน่วยงานใดเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบ

หน่วยงานที่พิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบ เป็นไปตามตารางดังต่อไปนี้

การกระทำความดีความชอบ	หน่วยงานพิจารณาเสนอขอพระราชทาน
(๑) การกระทำความดีความชอบให้แก่ราชการส่วนกลาง หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ กรุงเทพมหานคร รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ที่เป็นนิติบุคคล หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ	(๑) ราชการส่วนกลาง หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ กรุงเทพมหานคร รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ที่เป็นนิติบุคคล หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ
(๒) การกระทำความดีความชอบให้แก่ราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่น	(๒) จังหวัดที่ตั้งส่วนราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่นนั้น
(๓) การกระทำความดีความชอบให้แก่สภาอากาศไทย	(๓) สภาอากาศไทย
(๔) การกระทำความดีความชอบให้แก่นิติบุคคลที่ปรากฏชื่ออยู่ในรายชื่อที่สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดประกาศในราชกิจจานุเบกษา	(๔) ส่วนราชการที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องมากที่สุดในการกระทำความดีความชอบนั้น

อนึ่ง กรณีการกระทำความดีความชอบให้แก่หลายหน่วยงาน ให้หน่วยงานที่ได้รับประโยชน์จากผลงานความดีความชอบมากที่สุด หรือหน่วยงานที่ได้รับบริจาคมามากที่สุดแล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

๕.๒ องค์ประกอบของคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่พิจารณาและตรวจสอบคุณสมบัติ ประวัติ ความประพฤติ การกระทำความดีความชอบ และความเหมาะสมของบุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทาน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

หน่วยงานที่พิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบ จะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่พิจารณาและตรวจสอบคุณสมบัติ ประวัติ ความประพฤติ การกระทำความดีความชอบ และความเหมาะสมของบุคคล

ที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทาน โดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีได้กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการไว้ ดังนี้

ส่วนราชการ/หน่วยงาน	ประธาน	กรรมการ
ระดับกรม รัฐวิสาหกิจ/หน่วยงาน ของรัฐ สภาภาษาไทย	<ul style="list-style-type: none"> อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ อธิการบดี ปลัดกรุงเทพมหานคร เลขาธิการสภาภาษาไทย 	<ul style="list-style-type: none"> ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ไม่ต่ำกว่าระดับ ๗ (ข้าราชการระดับชำนาญการหรืออาวุโสขึ้นไป) หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจระดับหัวหน้าฝ่าย ให้กรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เลขานุการ
ระดับจังหวัด	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ว่าราชการจังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดหรือข้าราชการไม่ต่ำกว่าระดับ ๗ ให้กรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เลขานุการ
ระดับกระทรวง	<ul style="list-style-type: none"> ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือ ปลัดกระทรวง หรือ ปลัดทบวง 	<ul style="list-style-type: none"> ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ไม่ต่ำกว่าระดับ ๘ (ข้าราชการระดับชำนาญการพิเศษขึ้นไป) ให้กรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เลขานุการ

๖. การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลบางประเภท

๖.๑ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ให้แก่ชาวต่างประเทศ

๖.๑.๑ เป็นการขอให้แก่ชาวต่างประเทศที่มีใช้ข้าราชการของต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การต่างประเทศ หรือลูกจ้างของรัฐบาลไทยตามคราวแห่งความชอบ

๖.๑.๒ กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรมที่ได้รับประโยชน์หรือที่เกี่ยวข้องมากที่สุด เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

๖.๑.๓ แจ้งกระทรวงการต่างประเทศเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของชั้นตราที่จะเสนอขอพระราชทาน (บ.ภ. - ต.ภ.)

๖.๑.๔ กรณีมีความจำเป็นต้องทาบถามรัฐบาลแห่งประเทศที่ชาวต่างประเทศนั้นถือสัญชาติ ให้กระทรวงการต่างประเทศทาบถามรัฐบาลแห่งประเทศนั้น หากไม่ขัดข้องให้กระทรวง ทบวง กรม หรือ

ให้กระทรวงการต่างประเทศทาบพามาธิบดีแห่งประเทศนั้น หากไม่ขัดข้องให้กระทรวง ทบวง กรม หรือ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมที่เสนอขอพระราชทาน แจ้งผลการพิจารณาไปยัง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อดำเนินการเสนอขอพระราชทาน

๖.๒ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ให้แก่ นักกีฬา บุคลากรโรงเรียนเอกชน บุคลากรสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือผู้มีผลงานดีเด่น ที่ได้รับรางวัล หรือการยกย่องระดับชาติ

การขอพระราชทานให้แก่ นักกีฬา บุคลากรโรงเรียนเอกชน บุคลากรสถาบันอุดมศึกษา เอกชน หรือผู้มีผลงานดีเด่นที่ได้รับรางวัลหรือการยกย่องระดับชาติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ที่กำหนดไว้ในบัญชีที่ ๓ บัญชีที่ ๔ บัญชีที่ ๕ หรือบัญชีที่ ๖ ท้ายพระราชกฤษฎีกาฯ แล้วแต่กรณี โดยเสนอขอพระราชทานประจำปี

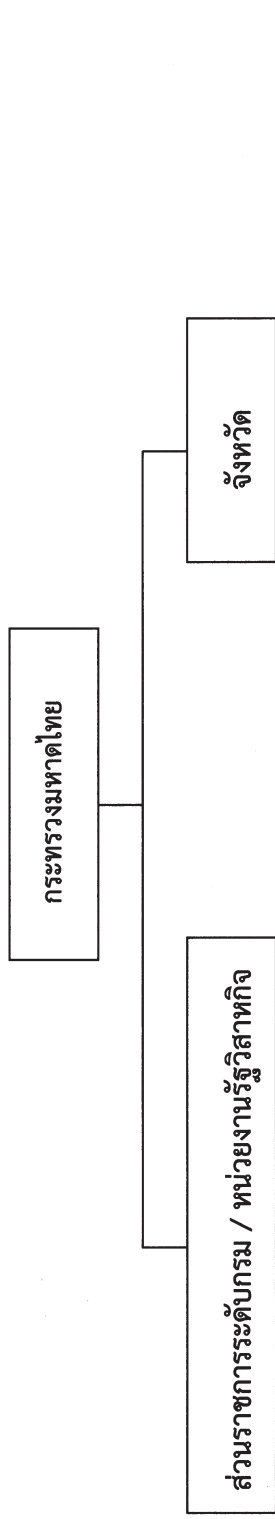
๖.๓ การขอพระราชทานให้แก่ผู้วายชนม์

๖.๓.๑ เสนอขอพระราชทานเฉพาะกรณีผู้วายชนม์ได้เคยกระทำความดีความชอบอันเป็น ประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชนเป็นอย่างยิ่ง และเป็นการเสนอขอพระราชทานตามคราว แห่งความชอบ

๖.๓.๒ กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็นกรม กรุงเทพมหานคร หรือสภาอากาศไทยที่ได้รับประโยชน์ หรือที่เกี่ยวข้องมากที่สุดจากการกระทำความดี ความชอบของผู้วายชนม์แล้วแต่กรณี เป็นผู้เสนอขอพระราชทาน

๖.๓.๓ ให้หน่วยงานที่เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทานส่งเอกสารและหลักฐานไปยัง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการต่อไป

ขั้นตอนการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

๑. แจ้งหน่วยงานในสังกัด ส่วนกลาง

สำรวจบุคคลที่กระทำความดีความชอบ (หน่วยงานรัฐวิสาหกิจแจ้งหน่วยงานในสังกัดทุกหน่วย)

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบ และกลั่นกรอง

คุณสมบัติของบุคคลที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้

๓. รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องจัดส่งให้กระทรวงมหาดไทย

ภายในระยะเวลาที่กำหนด

๑. แจ้งส่วนราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่น

สำรวจบุคคลที่กระทำความดีความชอบ กรณีที่มีส่วนราชการได้รับประโยชน์หลายหน่วยงาน ให้ส่วนราชการที่ได้รับประโยชน์มากที่สุด เป็นผู้เสนอขอพระราชทาน

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบ และกลั่นกรอง

คุณสมบัติของบุคคลที่เสนอขอพระราชทานโดยให้สำนักงานจังหวัด เป็นเลขานุการคณะกรรมการ

๓. ให้ส่วนราชการที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดรวบรวมเอกสาร

ที่เกี่ยวข้องของบุคคลที่สมควรเสนอขอพระราชทานให้ และจัดส่งไปยังกระทรวงต้นสังกัด

๔. กรณีที่ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย

ได้รับประโยชน์มากที่สุดให้สำนักงานจังหวัดเป็นหน่วยงานรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง จัดส่งให้กระทรวงมหาดไทย

ขั้นตอนการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

กระทรวงมหาดไทยจะดำเนินการแจ้งส่วนราชการระดับกรม และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย เพื่อดำเนินการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ตามขั้นตอน ดังนี้

ส่วนราชการระดับกรม / หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

๑. แจ้งหน่วยงานในสังกัดส่วนกลาง สรรวจบุคคลที่กระทำความดีความชอบ (หน่วยงานรัฐวิสาหกิจแจ้งหน่วยงานในสังกัดทุกหน่วย)
๒. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบ และกลั่นกรองคุณสมบัติของบุคคลที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้
๓. รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องจัดส่งให้กระทรวงมหาดไทย ภายในระยะเวลาที่กำหนด

จังหวัด

๑. แจ้งส่วนราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่น ดำเนินการสรรวจบุคคลที่กระทำความดีความชอบ กรณีที่มีส่วนราชการได้รับประโยชน์หลายหน่วยงาน ให้ส่วนราชการที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดเป็นผู้เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้
๒. แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบและกลั่นกรองคุณสมบัติของบุคคลที่จะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โดยให้สำนักงานจังหวัด เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๓. ให้ส่วนราชการที่ได้รับประโยชน์มากที่สุด รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องของบุคคลที่สมควรเสนอขอพระราชทานให้ แล้วจัดส่งไปยังกระทรวงต้นสังกัด
๔. กรณีที่ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ได้รับประโยชน์มากที่สุด ให้สำนักงานจังหวัดเป็นหน่วยงานรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องของบุคคลที่สมควรเสนอขอพระราชทานให้ และจัดส่งให้กระทรวงมหาดไทย

บัญชีแสดงรายการและจำนวนเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ประจำปี

รายการเอกสาร	เอกสารประกอบการเสนอขอ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (จำนวนชุด)	
	ชั้นสายสะพาย	ชั้นต่ำกว่า สายสะพาย
☐ หนังสือรับรองการกระทำความดีความชอบ *		
- หนังสือรับรองแสดงผลงาน (นร. ๑)	๒	๒
- หนังสือรับรองแสดงรายการบริจาครัตน์พิธีสิน (นร. ๒)	๒	๒
☐ บัญชีแสดงคุณสมบัติผู้กระทำความดีความชอบ (นร. ๓)	๒	๒
☐ บัญชีแสดงจำนวนชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นสายสะพาย (นร. ๔)	๑	-
☐ บัญชีแสดงจำนวนชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย (นร. ๕)	-	๑
☐ รายงานการประชุมคณะกรรมการ	๑	๑
☐ เอกสารที่ใช้ในการประกอบหนังสือรับรองแสดงผลงาน (นร.๑) หรือหนังสือรับรองแสดงรายการบริจาครัตน์พิธีสิน (นร. ๒)	๒	๒
☐ หนังสือรับรองความประพฤติผู้ขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์	๒	๒
☐ สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์	๒	๒

หมายเหตุ

- (๑) ให้ออกหนังสือรับรองอย่างใดอย่างหนึ่งตามประเภทของการกระทำความดีความชอบ เว้นแต่กรณีการเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้นำนิติบุคคล หรือคณะบุคคล จะต้องออกหนังสือรับรองแสดงผลงาน (นร.๑) และหนังสือรับรองแสดงรายการบริจาครัตน์พิธีสิน (นร.๒) ทั้งสองฉบับ
- (๒) เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องต้องลงนามรับรองสำเนาถูกต้องในสำเนาเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานทุกฉบับ

เอกสารที่ใช้ในการประกอบหนังสือรับรองแสดงรายการบริจาคทรัพย์สิน (นร.๒)

ประเภทการบริจาค ทรัพย์สิน	เอกสารที่ใช้ประกอบการบริจาค
๑. กรณีบริจาคเงิน	☐ เอกสารแสดงการบริจาคเงิน หากเป็นเงินตราต่างประเทศให้คำนวณเป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ เวลา และสถานที่ที่รับบริจาค
๒. กรณีบริจาควัสดุ สิ่งของ	☐ เอกสารการประเมินราคาวัสดุ สิ่งของ โดยส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น การบริจาควัสดุก่อสร้าง จะต้องแนบใบประเมินราคาวัสดุก่อสร้าง ณ วันที่บริจาค (จำแนกชนิด และจำนวนอย่างละเอียด) โดยสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด
๓. กรณีบริจาคที่ดิน	☐ สำเนาโฉนดและหน้าสารบัญจดทะเบียนโฉนด ☐ หนังสือประเมินราคาที่ดิน ณ วันที่บริจาค โดยสำนักงานที่ดินจังหวัด ☐ แผนที่บริเวณที่ดินที่บริจาค โดยแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินบริเวณรอบข้างที่ดินบริจาค, เส้นทางคมนาคม ☐ ภาพถ่ายที่ดินที่บริจาค
๔. กรณีบริจาค ทรัพย์สินให้แก่วัด และสถานประกอบ ศาสนกิจ	☐ เอกสารแสดงการบริจาคทรัพย์สินตาม ข้อ ๑, ๒ หรือ ๓ แล้วแต่กรณี ☐ สำเนาบัญชีทรัพย์สินของวัด / สถานประกอบศาสนกิจที่แสดงการรับบริจาค และการใช้จ่ายทรัพย์สินที่บริจาค โดยให้เจ้าอาวาสและผู้รับผิดชอบด้านการเงินลงชื่อรับรอง
๕. กรณีเสนอขอ พระราชทาน ให้แก่ ผู้นำนิติบุคคล หรือ คณะบุคคล	☐ เอกสารแสดงการบริจาคทรัพย์สินตาม ข้อ ๑, ๒ ,๓ หรือ ๔ แล้วแต่กรณี ☐ กรณีเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้นำนิติบุคคล <ul style="list-style-type: none"> - สำเนาหลักฐานการจดทะเบียนนิติบุคคล และหลักฐานแสดงรายชื่อ / จำนวนหุ้นส่วนนิติบุคคล - หนังสือรับรองหรือรายงานการประชุมของที่ประชุมใหญ่ของนิติบุคคล หรือกรรมการบริหารนิติบุคคลที่มีมติเห็นควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้นำนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้สนับสนุนหรือผลักดันให้เกิดผลงานความดีความชอบที่นำมาเสนอขอพระราชทาน - หนังสือรับรองว่า ผู้ขอพระราชทานมิได้อยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดีเกี่ยวกับการหลบเลี่ยงชำระภาษี หรือดำเนินกิจการที่ผิดกฎหมาย ☐ กรณีเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้นำคณะบุคคล <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือรับรองหรือมีหลักฐานยืนยันว่า ผู้ได้รับการเสนอชื่อขอพระราชทานนั้นเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการจัดหา และรวบรวมทรัพย์สินด้วยความวิริยะ อุตสาหะสุจริต และปราศจากข้อครหาใด ๆ จนเป็นที่ยอมรับในหมู่คณะผู้ร่วมกิจกรรม และผู้ร่วมบริจาคให้เป็นผู้นำและสมควรขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้

แนวทางและประเด็นการตรวจสอบ

เอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

ที่	รายการเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานฯ	ประเด็นการตรวจสอบเอกสาร
๑.	หนังสือรับรองแสดงผลงาน (นร. ๑)	☐ การจัดทำ นร.๑ ต้องระบุรายละเอียดผลงานที่ใช้ในการเสนอขอพระราชทานฯ ให้ถูกต้องครบถ้วน และสอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่ระบุในเอกสารประกอบการชี้แจงผลงาน ☐ กรณีเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลของนิติบุคคลหรือคณะบุคคล นอกจากจะต้องจัดทำ นร.๑ แล้วยังต้องจัดทำ นร.๒ เพิ่มเติมด้วย ☐ ให้บุคคลของนิติบุคคลที่ได้รับการพิจารณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และผู้แทนนิติบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ลงนามผูกพันนิติบุคคลร่วมลงนามพร้อมประทับตราของนิติบุคคล
๒.	หนังสือรับรองแสดงรายการบริจาคทรัพย์สิน (นร. ๒)	☐ การจัดทำ นร.๒ ต้องระบุรายละเอียดการบริจาคทรัพย์สินอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และสอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่ระบุในเอกสารประกอบการทรัพย์สิน เช่น ชื่อ-สกุล ผู้บริจาค วัน/เดือน/ปีที่บริจาค รายการและจำนวนทรัพย์สินที่บริจาค ราคาประเมินทรัพย์สิน หน่วยงานที่รับบริจาค เป็นต้น ☐ การจัดทำ นร.๒ ต้องรับรองโดยจำแนกตามวันที่บริจาคทรัพย์สิน ☐ การลงนามใน นร.๒ ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.ฎ.ว่าด้วยการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ☐ หัวหน้าส่วนราชการที่มีอำนาจลงนามใน นร.๒ ต้องลงนามรับรองด้วยตนเอง โดยไม่มอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน ☐ กรณีที่บริจาคทรัพย์สินร่วมกันให้จัดทำ นร.๒ เป็นรายบุคคล โดยระบุรายละเอียดใน นร.๒ ว่า เป็นการบริจาคทรัพย์สินร่วมกันของบุคคลใดบ้าง คิดเป็นมูลค่าของทรัพย์สินรวมเป็นมูลค่าเท่าใด และคิดแยกส่วนเฉพาะของผู้บริจาคที่ออก นร.๒ ให้นั้นเป็นมูลค่าเท่าใด

ที่	รายการเอกสารประกอบ การเสนอขอพระราชทานฯ	ประเด็นการตรวจสอบเอกสาร
		☐ กรณีที่ผู้บริจาคทรัพย์สินเป็นบุคคลของนิติบุคคลหรือคณะบุคคล นอกจากจะต้องจัดทำ นร.๒ แล้วยังต้องจัดทำ นร.๑ เพิ่มเติมด้วย โดยให้ผู้ที่ได้รับการพิจารณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ และผู้แทนนิติบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ลงนามผูกพันนิติบุคคลร่วมลงนามพร้อมประทับตราของนิติบุคคล
๓.	กรณีบริจาคเงิน ☐ เอกสารแสดงการบริจาคเงิน หากเป็นเงินตราต่างประเทศให้คำนวณเป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ เวลา และสถานที่ที่รับบริจาค	☐ ให้แนบสำเนาใบเสร็จรับเงินหรือใบสำคัญรับเงินที่ลงนาม โดยเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบด้านการเงิน และมีการลงนามรับรองสำเนาถูกต้อง ☐ วัน/เดือน/ปี ที่ระบุในสำเนาเอกสารแสดงการบริจาค ต้องตรงกับวันที่บริจาคที่ปรากฏใน นร.๒
๔.	กรณีบริจาควัสดุสิ่งของ ☐ เอกสารการประเมินราคาทรัพย์สินที่บริจาค โดยส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง	☐ หนังสือประเมินราคาทรัพย์สินที่บริจาคต้องระบุรายการประเภท จำนวน ราคาต่อหน่วยของทรัพย์สินที่บริจาคอย่างละเอียด และมูลค่ารวมของทรัพย์สินบริจาคไว้อย่างชัดเจน ☐ ราคาที่ใช้ประเมินต้องเป็นราคา ณ วันที่บริจาค ☐ หน่วยงานที่ประเมินราคาทรัพย์สินต้องเป็นหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับทรัพย์สินที่บริจาค
๕.	กรณีบริจาคที่ดิน ☐ สำเนาโฉนดที่ดินพร้อมหน้าสารบัญจดทะเบียนโฉนด ☐ หนังสือประเมินราคาที่ดิน ณ วันที่บริจาคโดยสำนักงานที่ดินจังหวัด ☐ แผนที่แสดงที่ดินที่บริจาค ☐ ภาพถ่ายที่ดินที่บริจาค	☐ รายละเอียดข้อเท็จจริงที่ดินที่บริจาคต้องระบุให้ตรงกับข้อความที่ปรากฏใน นร. ๒ อย่างชัดเจน เช่น วันที่บริจาคใน นร.๒ ต้องตรงกับวัน/เดือน/ปีที่โอนกรรมสิทธิ์ซึ่งปรากฏในหน้าสารบัญจดทะเบียนของโฉนดที่ดิน เนื้อที่ที่ดิน เป็นต้น ☐ สำเนาโฉนดที่ดินที่ใช้ประกอบการเสนอขอพระราชทานฯ ต้องชัดเจน โดยเฉพาะหน้าสารบัญจดทะเบียน ซึ่งระบุวันที่บริจาค จำนวนที่ดินที่บริจาค และผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ☐ หนังสือประเมินราคาที่ดินต้องระบุว่า เป็นราคาประเมินที่ดินเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม ณ วันที่บริจาค (วันที่โอนกรรมสิทธิ์ตามหน้าสารบัญจดทะเบียนของโฉนดที่ดิน) ทั้งนี้ ต้องระบุมูลค่ารวมของที่ดินที่บริจาคอย่างชัดเจน

ที่	รายการเอกสารประกอบ การเสนอขอพระราชทานฯ	ประเด็นการตรวจสอบเอกสาร
		<p>☐ กรณีบริจาคที่ดินให้เป็นทางสาธารณประโยชน์ ต้องจัดทำรายละเอียดแผนที่บริเวณที่ดินที่บริจาค โดยระบุผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินบริเวณรอบข้างที่ดินบริจาคและเส้นทางการคมนาคมอย่างละเอียดพร้อมรูปถ่ายประกอบ นอกจากนี้ให้จังหวัดตรวจสอบและชี้แจงรายละเอียดบริจาคเพิ่มเติม ดังนี้</p> <p>(๑) ที่ดินที่บริจาคเกิดจากการแบ่งแยกโฉนดที่ดิน เพื่อการจัดสรรที่ดิน หรือประกอบธุรกิจที่ดินของผู้บริจาค หรือเกิดจากการแบ่งแยกโฉนดให้แก่กลุ่ม/พรรคพวกของผู้บริจาคหรือไม่</p> <p>(๒) ก่อนการบริจาคที่ดินดังกล่าวตกอยู่ในภาระจำยอม ให้เป็นทางสาธารณประโยชน์หรือไม่ กรณีที่มีกฎหมายบังคับให้ที่ดินดังกล่าวอยู่ในภาระจำยอมให้ เป็นทางสาธารณประโยชน์แล้ว ไม่อาจนำมาเสนอขอพระราชทานได้</p> <p>(๓) ขอให้ตรวจสอบว่า ผู้บริจาคหรือกลุ่ม/พรรคพวกของผู้บริจาคได้รับประโยชน์จากการบริจาคทรัพย์สินดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร</p> <p>(๔) การบริจาดดังกล่าวก่อให้เกิดประโยชน์ในด้าน การคมนาคมแก่สาธารณชนโดยส่วนรวมหรือไม่ อย่างไร</p>
๖.	<p>กรณีบริจาคทรัพย์สินให้แก่วัดและสถานประกอบศาสนกิจ</p> <p>☐ เอกสารแสดงการบริจาคทรัพย์สิน ตาม ข้อ ๓ ข้อ ๔ หรือข้อ ๕ แล้วแต่กรณี</p> <p>☐ สำเนาบัญชีทรัพย์สินของวัด/สถานประกอบศาสนกิจที่แสดงการรับบริจาค และการใช้จ่ายทรัพย์สินที่บริจาคโดยให้เจ้าอาวาสและผู้รับผิดชอบด้านการเงิน ลงชื่อรับรอง</p>	<p>☐ การบริจาคทรัพย์สินอันเป็นประโยชน์แก่ศาสนา ต้องแสดงหลักฐานประกอบการพิจารณาว่า สถานประกอบศาสนกิจที่ได้รับการบริจาคได้นำทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์แก่การศาสนาในเชิงก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะอย่างใดหรือไม่ หากมิได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะ มิให้นำรายการบริจาคทรัพย์สินนั้นมาใช้ประกอบการเสนอขอพระราชทานฯ (โดยอาจจะระบุประโยชน์ของการบริจาคทรัพย์สินไว้ใน นร.๒ ด้วยก็ได้)</p>

ที่	รายการเอกสารประกอบ การเสนอขอพระราชทานฯ	ประเด็นการตรวจสอบเอกสาร
๗.	<p>กรณีเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้นำนิติบุคคลหรือคณะบุคคล</p> <p>☐ เอกสารแสดงการบริจาครหัสสินตาม ข้อ ๓ ข้อ ๔ หรือข้อ ๕ แล้วแต่กรณี</p> <p>☐ กรณีเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้นำนิติบุคคล</p> <ul style="list-style-type: none"> ● สำเนาหลักฐานการจดทะเบียนนิติบุคคลและหลักฐานแสดงรายชื่อ/จำนวนหุ้นส่วนนิติบุคคล ● หนังสือรับรองหรือรายงานการประชุมของที่ประชุมใหญ่ของนิติบุคคลหรือกรรมการบริหารนิติบุคคลที่มีมติเห็นควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้นำนิติบุคคล ซึ่งเป็นผู้สนับสนุนหรือผลักดันให้เกิดผลจากความดีความชอบที่นำมาเสนอขอพระราชทาน <p>☐ กรณีเสนอขอพระราชทานให้แก่ผู้นำคณะบุคคล</p> <ul style="list-style-type: none"> ● หนังสือรับรองหรือหลักฐานยืนยันว่า ผู้ได้รับการเสนอชื่อขอพระราชทานนั้นเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในการจัดหาและรวบรวมทรัพย์สินด้วยความวิริยะ อุตสาหะ สุจริตและปราศจากข้อครหาใด ๆ จนเป็นที่ยอมรับใน หมู่คณะผู้ร่วมกิจกรรมและผู้ร่วมบริจาคให้เป็นผู้นำและสมควรขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ 	<p>☐ มติที่ประชุมใหญ่ของนิติบุคคลหรือกรรมการบริหารนิติบุคคลกรณี que เห็นควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้นำนิติบุคคลนั้น เป็นไปโดยชอบตามเงื่อนไขของค้ประชุมที่กำหนดไว้ในหลักฐานการจดทะเบียนนิติบุคคล (ตรวจสอบจากรายงานการประชุมและหลักฐานการจดทะเบียนนิติบุคคลและหลักฐานแสดงรายชื่อ/จำนวนหุ้นส่วนนิติบุคคล)</p> <p>☐ ตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือรับรองหรือหลักฐานยืนยันรายชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อขอพระราชทานฯ</p>

ที่	รายการเอกสารประกอบ การเสนอขอพระราชทานฯ	ประเด็นการตรวจสอบเอกสาร
๘.	หนังสือรับรองความประพฤติ	☐ หนังสือรับรองความประพฤติต้องระบุว่า ผู้ขอพระราชทานเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติสมควรขอพระราชทานฯ ตามมาตรา ๗ แห่งพ.ร.ฎ.ว่าด้วยการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ พ.ศ. ๒๕๓๘
๙.	สำเนาทะเบียนบ้านและบัตรประจำตัวประชาชน	☐ ข้อมูลบุคคลในสำเนาทะเบียนบ้านและบัตรประจำตัวประชาชน ของผู้ขอพระราชทานฯ ต้องตรงกับข้อความที่ระบุ นร.๑ หรือ นร.๒
๑๐.	อื่นๆ	☐ ให้จัดทำเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานฯ จำนวน ๒ ชุด คือ เอกสารต้นฉบับ จำนวน ๑ ชุด และสำเนา จำนวน ๑ ชุด (ต้องลงนามรับรองสำเนาทุกฉบับ) โดยให้จัดเรียงเอกสารในแต่ละชุดตามลำดับ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> (๑) หนังสือรับรองแสดงผลงาน (นร. ๑) (๒) หนังสือรับรองแสดงรายการบริจาคทรัพย์สิน (นร. ๒) (๓) เอกสารประกอบการบริจาคทรัพย์สินตามข้อ ๓ ข้อ ๔ ข้อ ๕ หรือข้อ ๖ แล้วแต่กรณี (๔) เอกสารตามข้อ ๗ ข้อ ๘ และข้อ ๙ ☐ กรณีที่มูลค่ารวมของทรัพย์สินที่บริจาคมีมูลค่าใกล้เคียงที่จะได้รับการพิจารณาเสนอขอในชั้นตราที่สูงขึ้นอีกหนึ่งชั้นตรา เจ้าหน้าที่ควรแจ้งให้ผู้บริจาคทรัพย์สินทราบและยืนยันว่า ประสงค์ที่จะเสนอขอพระราชทานในชั้นตราเดิม หรือจะรวบรวมมูลค่าการบริจาคตกลงกล่าว เพื่อเสนอขอพระราชทานในชั้นตราที่สูงขึ้นในโอกาสต่อไป

การเข้ารับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทยและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ตั้งแต่ชั้นทวีติยาภรณ์ ทูตยศดิเรกคุณาภรณ์ลงมาจนถึงชั้นเหรียญเงิน มีผู้ได้รับพระราชทานเป็นจำนวนมากเหลือวิสัยที่จะจัดให้เข้ารับพระราชทานต่อพระหัตถ์ได้ สำนักอภิลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จึงได้เชิญเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่พระราชทานมอบกระทรวง ทบวง กรมเจ้าสังกัด เพื่อเจ้ากระทรวง ทบวง กรม จะได้นำมอบให้แก่ผู้ได้รับพระราชทานในโอกาสอันควร เช่น ในวันสถาปนากระทรวง ทบวง กรม นั้น ๆ เป็นต้น

การมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์แก่ผู้ที่ได้รับพระราชทาน เป็นการมอบสิ่งอันมีเกียรติ เป็นเครื่องหมายตอบแทนคุณงามความดีของบุคคลที่มีความชอบในราชการแผ่นดิน ดังนั้นควรจัดการมอบเป็นพิธีการให้สมเกียรติยศ

การจัดห้องพิธี

ภายในห้องพิธี ต้องประดิษฐานพระพุทธรูปบนโต๊ะหมู่บูชา ประดิษฐานธงชาติทางด้านขวาของพระพุทธรูป และประดิษฐานพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทางด้านซ้ายของพระพุทธรูป ส่วนเก้าอี้ของประธานในพิธี (เจ้ากระทรวง ทบวง กรม หรือผู้บังคับบัญชาของหน่วยราชการซึ่งจะมาเป็นผู้มอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์) ให้ตั้งเยื้องไปอีกทางหนึ่งของห้อง อย่าให้บังที่ประดิษฐานพระพุทธรูป ธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์เป็นอันขาด โดยผู้ที่ จะเข้ารับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ยืนเข้าแถวตามลำดับ

การแต่งกาย

ผู้ทำหน้าที่มอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้นถือได้ว่าเป็นผู้ทำหน้าที่ผู้แทนพระองค์ในการพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ดังนั้น ในพิธีจึงต้องแต่งเครื่องแบบปกติขาว ทั้งตัวผู้เป็นประธาน และผู้ที่ จะเข้ารับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

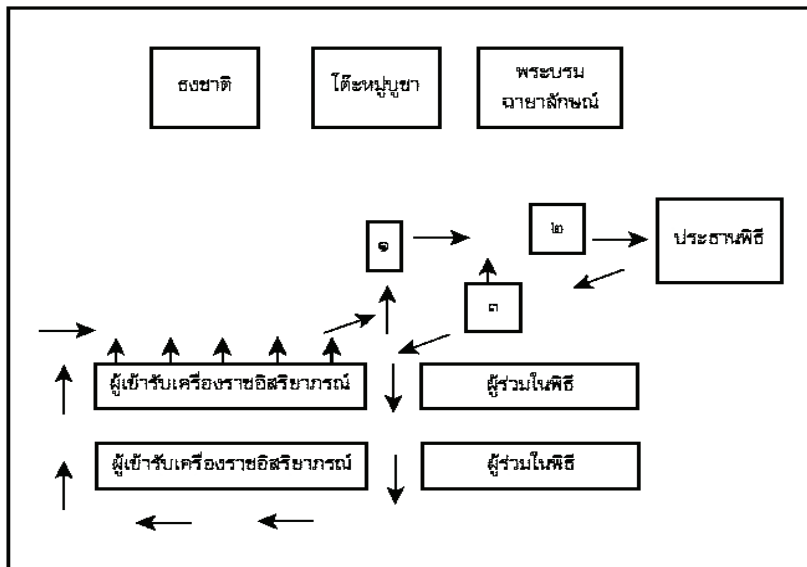
วิธีเข้ารับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๑. เมื่อประธานในพิธีมาถึงและเข้าสู่ห้องพิธี ให้ทุกคนในห้องนั้นยืนตรง (แต่ยังไม่ต้องแสดงความเคารพ) ประธานในพิธีเดินตรงไปยังที่บูชา จุดธูปเทียนนมัสการพระรัตนตรัย คำนับธงชาติ และถวายคำนับพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแล้วจึงเดินไปยืนอยู่ตรงหน้าที่นั่งที่จัดไว้ ทุกคนที่อยู่ในห้องพิธีทำความเคารพด้วยวิธีก้มศีรษะลงคำนับ ประธานเคารพตอบแล้วจึงนั่งลงได้ การมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ ผู้เป็นประธานยื่นมอบ เว้นไว้แต่ในสถานที่ที่จัดให้เป็นผู้เป็นประธานอยู่บนเวที ผู้รับมอบอยู่เบื้องล่าง ผู้เป็นประธานจึงนั่งมอบ

๒. เมื่อก้าวออกจากแถว ให้เดินตรงไปหยุดอยู่ที่หน้าโต๊ะหมู่บูชาในระยะอันควร แล้วทำความเคารพโดยวิธีก้มศีรษะ ๑ ครั้ง เป็นการเคารพสิ่งสักการะทั้ง ๓ คือ พระพุทธรูป ธงชาติ และพระบรมฉายาลักษณ์รวมกัน แล้วจึงเดินเข้าไปทำความเคารพประธานในพิธีในระยะห่างพอควร คือประมาณ ๓ ก้าว แล้วจึงสืบทอดเข้ารับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การรับให้ยืนรับและไม่ต้องเอางาน

๓. เมื่อได้รับแล้ว กัมศิระชะลงทำความเคารพประธานครั้งหนึ่ง แล้วก้าวถอยหลังออกมาประมาณ ๓ ก้าว หยุดยืนหันหน้าไปทางที่บูชา กัมศิระชะลงคำนับสิ่งสักการะทั้ง ๓ อีกครั้งหนึ่ง แล้วจึงเดินกลับไปยืนอยู่ตามตำแหน่งเดิมในอิริยาบถที่ถือเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไว้สูงระดับเอวตลอดเวลา ทั้งนี้ จนกว่าจะเสร็จพิธี

ผังการจัดและวิธีเข้ารับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (กรณีรับมอบเครื่องราชอิสริยาภรณ์จากประธาน)

การคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์

การคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เป็นหน้าที่ของผู้ได้รับพระราชทานฯ ต้องกระทำตามข้อบัญญัติที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โดยส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ติดตามเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าว ซึ่งตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ได้ระบุกรณีที่จะต้องคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ไว้ ๓ กรณี คือ

๑. กรณีได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในชั้นตราที่สูงขึ้นหรือการคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ **ชั้นรอง** เป็นกรณีที่บุคคลใดได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงขึ้นไปในตระกูลใด บุคคลนั้นจะต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรองในตระกูลเดียวกัน โดยไม่ต้องคืนประกาศนียบัตรกำกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๒. กรณีที่ผู้ได้รับพระราชทานฯ **วายชนม์** เป็นกรณีที่บุคคลที่ได้รับพระราชทานถึงแก่กรรม ซึ่งทายาทของผู้ถึงแก่กรรมจะต้องคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ **ทุกชั้นตราที่ได้รับ** เว้นแต่เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ และเหรียญราชอิสริยาภรณ์

๓. กรณี **ทรงมีพระบรมราชานุญาตให้เรียกคืน**เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ผู้ได้รับพระราชทานต้องคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์พร้อมประกาศนียบัตรกำกับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ด้วย

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระบรมราชานุญาตเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้กำหนดเหตุแห่งการเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ไว้ดังต่อไปนี้

๑. เป็นผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ประหารชีวิต
๒. เป็นผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
๓. เป็นผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ หรือเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน
๔. เป็นผู้ถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกเพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือตามกฎหมายอื่น โดยคำสั่งอันถึงที่สุด
๕. เป็นผู้ถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกเพราะกระทำผิดวินัยจากรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ โดยคำสั่งอันถึงที่สุด
๖. เป็นผู้ถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่เพราะมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย
๗. เป็นผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้เป็นบุคคลล้มละลายทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย
๘. เป็นผู้ประพฤติตนไม่สมเกียรติหรือนำเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไปใช้ในกรณีไม่สมควร

กรณีดังกล่าวหน่วยงานต้นสังกัดจะดำเนินการเสนอเรื่องไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์และเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แล้วให้ประกาศรายชื่อในราชกิจจานุเบกษา หลังจากนั้นหน่วยงานต้นสังกัดหรือที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์คืนจากผู้ได้รับพระราชทานต่อไปตามกฎหมาย ระเบียบ และแนวทางที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนดต่อไป

กฎหมาย / ระเบียบ

พระราชบัญญัติ
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
พ.ศ. ๒๕๓๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๔
เป็นปีที่ ๔๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้มีเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

มาตรา ๔ พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประธานของเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ และทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจที่จะพระราชทานและเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้

มาตรา ๕ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ สำหรับพระราชทานแก่ผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน ตามที่ทรงพระราชดำริเห็นสมควร

การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด โดยพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๖ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ แบ่งเป็น ๗ ชั้น มีนามดังต่อไปนี้

ชั้นที่ ๑ ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ อักษรย่อ ป.ภ.

ชั้นที่ ๒ ทุตติดิเรกคุณาภรณ์ อักษรย่อ ท.ภ.

ชั้นที่ ๓ ตติยดิเรกคุณาภรณ์ อักษรย่อ ต.ภ.

ชั้นที่ ๔ จตุตถดิเรกคุณาภรณ์ อักษรย่อ จ.ภ.

ชั้นที่ ๕ เบญจดิเรกคุณาภรณ์ อักษรย่อ บ.ภ.

ชั้นที่ ๖ เกรียฎทองดิเรกคุณาภรณ์ อักษรย่อ ร.ท.ภ.

ชั้นที่ ๗ เกรียฎเงินดิเรกคุณาภรณ์ อักษรย่อ ร.ง.ภ.

มาตรา ๗ เครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้มีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

ชั้นที่ ๑ ปฐมดิเรกคุณาภรณ์

ดวงตราด้านหน้ามีรูปครุฑพ่าห์สีทองอยู่ในวงกลม พื้นลงยาสีแดง ขอบเป็นสร่งเงิน รอบนอกมีกระจิงเงินแปดทิศและมีเปลวรัศมีทองแทรกตามระหว่าง เบื้องบนมีพระมหามงกุฎทองมีรัศมี ห้อยกับสายสะพายขนาดกว้าง ๑๐ เซนติเมตร สีเขียว ริมสีแดงชาด มีริ้วสีขาวและสีเหลืองขนาดเล็กควบคั่นทั้งสองข้าง ด้านหลังเป็นดุมสีทองมีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ภ.ป.ร. ลงยาสีขาว สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย กับมีดาราอย่างดวงตรา แต่เบื้องบนมีพระมหามงกุฎและอุณาโลมสีทอง ขอบเป็นสร่งทอง รอบนอกมีกระจิงเงินแปดทิศ มีรัศมีทองแทรกตามระหว่างประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย ด้านหลังเป็นดุมสีทองอย่างดวงตรา

สำหรับพระราชทานสตรี ดวงตรา ดาราและสายสะพายมีขนาดย่อมกว่า

ชั้นที่ ๒ ทุตติยดิเรกคุณาภรณ์

ดวงตราด้านหน้ามีรูปครุฑพ่าห์สีทองอยู่ในวงกลม พื้นลงยาสีแดง ขอบเป็นสร่งเงิน รอบนอกมีกระจิงเงินแปดทิศและมีเปลวรัศมีทองแทรกตามระหว่าง ด้านหลังเป็นดุมสีทอง มีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ภ.ป.ร. ลงยาสีขาว เบื้องบนมีพระมหามงกุฎทองมีรัศมี ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร สีเขียว ริมสีแดงชาด มีริ้วสีขาวและสีเหลืองขนาดเล็กควบคั่นทั้งสองข้างใช้สวมคอ กับมีดาราราวดวงตรา แต่เบื้องบนมีพระมหามงกุฎและอุณาโลมสีทอง ขอบเป็นสร่งเงิน รอบนอกมีกระจิงเงินแปดทิศ มีรัศมีทองแทรกตามระหว่าง ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย ด้านหลังเป็นดุมสีทองอย่างดวงตรา

สำหรับพระราชทานสตรี ดวงตรา ดารา มีขนาดย่อมกว่า และดวงตราห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๓ ตติยดิเรกคุณาภรณ์

ดวงตราอย่างตติยดิเรกคุณาภรณ์ ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๔ เซนติเมตร ใช้สวมคอ สำหรับพระราชทานสตรี ดวงตรามีขนาดย่อมกว่า และห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๔ จตุตถดิเรกคุณาภรณ์

ดวงตราอย่างตติยดิเรกคุณาภรณ์ แต่ย่อมกว่า ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร มีดอกไม้จิบติดบนแพรแถบ ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

สำหรับพระราชทานสตรี แพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๕ เบญจตติเรกคุณาภรณ์

ดวงตราอย่างจตุตถดิเรกคุณาภรณ์ ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร แต่ไม่มีดอกไม้จิบติดบนแพรแถบ ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

สำหรับพระราชทานสตรี แพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๖ เหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์

เหรียญรูปกลมสีทอง ด้านหน้ามีรูปครุฑพ่าห์อยู่ตรงกลาง ล้อมรอบด้วยกระจังกลีบบัวแปดกลีบ เบื้องบนมีพระมหามงกุฎมีรัศมีและอุณาโลม ห้อยกับแพรแถบขนาดกว้าง ๓ เซนติเมตร สีเขียว ริมสีแดงชาด มีริ้วสีขาวและสีเหลืองขนาดเล็กควบคั่นทั้งสองข้าง ด้านหลังมีอักษรพระปรมาภิไธยย่อ ภ.ป.ร. ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

สำหรับพระราชทานสตรี แพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์

เหรียญรูปกลมสีเงิน มีลักษณะและห้อยกับแพรแถบอย่างเดียวกับเหรียญทองดิเรกคุณาภรณ์ ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

สำหรับพระราชทานสตรี แพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย

มาตรา ๘ ผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ จะได้ประกาศนามในราชกิจจานุเบกษา สำหรับผู้ซึ่งได้รับพระราชทานตั้งแต่ชั้นที่ ๕ ขึ้นไป ให้มีประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธยและประทับพระราชลัญจกร

มาตรา ๙ เมื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ ได้รับพระราชทานชั้นสูงขึ้น ผู้รับพระราชทานต้องส่งคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นรอง หรือในกรณีที่ทรงเรียกเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้คืนตามความในมาตรา ๔ ถ้าผู้รับพระราชทานส่งคืนไม่ได้ด้วยประการใด ๆ ผู้รับพระราชทานจะต้องใช้ราคาเครื่องราชอิสริยาภรณ์นี้ตามที่ทางราชการกำหนด

มาตรา ๑๐ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปรากฏว่าได้มีบุคคลซึ่งกระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชนมากขึ้นเป็นลำดับ เท่าที่ปฏิบัติมาแล้วรัฐบาลได้ตอบสนองคุณงามความดีด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สองตระกูล คือ เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่เชิดชูยิ่งช้างเผือกและเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยศยิ่งมงกุฎไทย ให้เป็นบำเหน็จ แต่เพื่อให้เกิดความเหมาะสมยิ่งขึ้นจึงเห็นสมควรสร้างเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตระกูลใหม่ขึ้น โดยเฉพาะสำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความดีความชอบแก่บุคคลผู้ทำประโยชน์ดังกล่าวมานั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชกฤษฎีกา
ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับสมบูรณ์)

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๘
เป็นปีที่ ๕๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขสำหรับการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ และมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกฤษฎีกานี้เรียกว่า “พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘”

มาตรา ๒^๑ พระราชกฤษฎีกานี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกฤษฎีกานี้

“เครื่องราชอิสริยาภรณ์” หมายความว่า เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชกฤษฎีกานี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชกฤษฎีกานี้

ระเบียบและประกาศนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

มาตรา ๕ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นใดแก่ผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๒/ตอนที่ ๔๑ ก/หน้า ๒/๓ ตุลาคม ๒๕๓๘

มาตรา ๖ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้เริ่มต้นจากชั้นที่ ๗ เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์ และให้เสนอขอพระราชทานในชั้นสูงขึ้นไปหนึ่งชั้นตามลำดับจนถึงชั้นที่ ๑ ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ เว้นแต่จะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๗ บุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(๑) มีความประพฤติดี

(๒) ไม่เคยต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๓) ไม่เคยถูกเรียกคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้หรือตามกฎหมายอื่น เว้นแต่เป็นการต้องส่งคืนเนื่องจากได้รับพระราชทานในชั้นสูงขึ้น

มาตรา ๘ การกระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน จำแนกออกได้เป็นสองประเภท ดังนี้

(๑) การกระทำความดีความชอบที่มีผลงานอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน

(๒) การกระทำความดีความชอบที่เป็นการบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์

มาตรา ๙ การกระทำความดีความชอบที่มีผลงานอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชนตามมาตรา ๘ (๑) ต้องมีลักษณะ ดังนี้

(๑) มีผลงานดีเด่นหรือเป็นแบบอย่างอันควรแก่การสรรเสริญ หรือ

(๒) เป็นการกระทำที่ฝ่าอันตรายหรือเสี่ยงภัยเพื่อปกป้องชีวิตหรือทรัพย์สินอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือประเทศ

มาตรา ๑๐^๒ การพิจารณาการกระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๑) ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

(๑) เป็นผลงานของตนเองและไม่เคยใช้เสนอขอพระราชทานจนได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นมาแล้ว ถ้าเป็นผลงานที่ทำร่วมกันเป็นหมู่คณะ จะต้องสรุปแยกผลงานของแต่ละบุคคลให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถพิจารณาเป็นรายบุคคลตามความเหมาะสมได้

(๒) เป็นผลงานในฐานะบุคคลของนิติบุคคลซึ่งมีบทบาทหรือส่วนสำคัญในการสนับสนุนหรือผลักดันให้นิติบุคคลกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นประโยชน์แก่สาธารณชน

(๓) เป็นผลงานในฐานะบุคคลของคณะบุคคลซึ่งจัดกิจกรรมเป็นการเฉพาะกิจและมีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ สังคม หรือด้านอื่น ๆ เพื่อสาธารณประโยชน์

(๔) ถ้าเป็นผลงานที่กระทำให้แก่นิติบุคคล นิติบุคคลนั้นต้องมีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์

การพิจารณาว่าบุคคลใดมีบทบาทหรือส่วนสำคัญในการสนับสนุนหรือผลักดันให้นิติบุคคลกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นประโยชน์แก่สาธารณชน ตามวรรคหนึ่ง (๒) การพิจารณาว่าบุคคลใดของคณะบุคคลซึ่งจัดกิจกรรมเป็นการเฉพาะกิจและมีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ สังคม หรือด้านอื่น ๆ เพื่อสาธารณประโยชน์

^๒ มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่ สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

ตามวรรคหนึ่ง (๓) และการพิจารณาว่านิติบุคคลใดมีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ ตามวรรคหนึ่ง (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่สำนักนายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในกรณีที่นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง (๔) เป็นหน่วยงานของรัฐ ผลงานที่ใช้เสนอขอพระราชทาน ต้องไม่เป็นผลงานตามปกติที่ผู้นั้นต้องกระทำในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐดังกล่าว

มาตรา ๑๑^๓ การกระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๑) ให้ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการ ระดับกองหรือส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่ากองสำหรับส่วนราชการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า หัวหน้าฝ่ายสำหรับรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ หรือผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า ผู้อำนวยการกองสำหรับสภาอากาศไทยหรือหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี ของหน่วยงาน ที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องเป็นผู้รับรองผลงาน โดยต้องระบุผลงาน การปฏิบัติงาน และระยะเวลา การปฏิบัติงานในหน้าที่ต่าง ๆ ด้วย

มาตรา ๑๒ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบ ตามมาตรา ๘ (๑) ซึ่งไม่เคยได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มาแล้ว ในกรณีปกติให้เสนอขอ พระราชทาน ชั้นที่ ๗ เหรียญเงินดิเรกคุณาภรณ์ และให้เสนอขอพระราชทานในชั้นสูงขึ้นไปตามลำดับ เมื่อกระทำความดีความชอบเพิ่มขึ้นจนถึงชั้นที่ ๑ ปฐมดิเรกคุณาภรณ์ โดยเว้นระยะเวลาแต่ละชั้นไม่น้อยกว่า ห้าปี

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๑) ซึ่งเคยได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มาแล้ว ในกรณีปกติให้เสนอขอพระราชทานในชั้นสูงขึ้นไป หนึ่งชั้นตามลำดับ โดยเว้นระยะเวลาแต่ละชั้นไม่น้อยกว่าห้าปี

มาตรา ๑๓ การกระทำความดีความชอบที่เป็นการบริหารทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ ตาม มาตรา ๘ (๒) ต้องมีลักษณะ ดังนี้

(๑) เป็นการบริหารทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ เช่น เพื่อการศาสนา การศึกษา การสาธารณสุข การแพทย์ การพัฒนาชุมชน การสังคมสงเคราะห์ หรือความมั่นคงของชาติ และ

(๒) ทรัพย์สินที่บริหารต้องเป็นของผู้บริจาคหรือที่ผู้บริจาคมิสิทธิบริจาคได้ในนามของตน

มาตรา ๑๔ การพิจารณาการกระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๒) ให้อยู่ภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

(๑) ทรัพย์สินที่บริจาคต้องเป็นทรัพย์สินที่ไม่เคยใช้เสนอขอพระราชทานจนได้รับพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นมาแล้ว

(๒) การบริหารทรัพย์สินซึ่งถ้าจะซื้อขายกันจะต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงาน เจ้าหน้าที่ ให้ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่เสียก่อน

(๓) การบริหารทรัพย์สินที่มีผู้ร่วมบริจาคหลายคน ให้แสดงรายละเอียดด้วยว่าผู้บริจาคแต่ละคน ได้บริจาคทรัพย์สินเป็นมูลค่าเท่าใด ในกรณีที่มีได้แสดงรายละเอียดดังกล่าวให้ถือว่าผู้บริจาคแต่ละคน ได้บริจาคทรัพย์สินเป็นมูลค่าเท่า ๆ กัน

^๓ มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

(๔) ถ้าเป็นการบริจาคทรัพย์สินให้แก่บุคคล บุคคลคนนั้นต้องมีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ ทั้งนี้ ตามรายชื่อที่สำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

(๕) การบริจาคทรัพย์สินที่มีค่าใช้จ่าย ต้องมีหนังสือรับรองมูลค่าแห่งทรัพย์สินที่บริจาคจากส่วนราชการที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์หรือบุคคลที่รับบริจาค หากทรัพย์สินที่บริจาคเป็นที่ดิน ให้เจ้าพนักงานที่ดินเป็นผู้ออกหนังสือรับรองมูลค่าของที่ดินนั้น

(๖) ทรัพย์สินที่บริจาคต้องไม่มีเงื่อนไขหรือภาระติดพันใด ๆ

มาตรา ๑๕^๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ การกระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๒) ต้องมีหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินจากหน่วยงานที่รับบริจาคโดยมีผู้ลงลายมือชื่อตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) กรณีที่หน่วยงานที่รับบริจาคเป็นส่วนราชการ

(ก) ราชการส่วนกลาง ให้อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมหรืออธิบดีบุคคลลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(ข) ราชการส่วนภูมิภาค

๑) การบริจาคทรัพย์สินครั้งละไม่เกินห้าแสนบาท ให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ และนายอำเภอแห่งท้องที่ที่มีการบริจาคลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

๒) การบริจาคทรัพย์สินครั้งละเกินห้าแสนบาท ให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด และผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่มีการบริจาคลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(ค) ราชการส่วนท้องถิ่น

๑) การบริจาคทรัพย์สินครั้งละไม่เกินห้าแสนบาท ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปลัดเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ปลัดเมืองพัทยา หรือผู้บังคับบัญชาสูงสุดในฝ่ายประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง แล้วแต่กรณี แห่งท้องที่ที่มีการบริจาคลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

๒) การบริจาคทรัพย์สินครั้งละเกินห้าแสนบาท ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่มีการบริจาคลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง เว้นแต่การบริจาคให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลให้นายอำเภอแห่งท้องที่ที่มีการบริจาคลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

๓) การบริจาคทรัพย์สินให้แก่กรุงเทพมหานคร ให้ปลัดกรุงเทพมหานครลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(๒) กรณีที่หน่วยงานที่รับบริจาคเป็นรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้ผู้ว่าการ ผู้อำนวยการ หรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่าผู้ว่าการหรือผู้อำนวยการลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(๓) กรณีที่หน่วยงานที่รับบริจาคเป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ ให้เลขาธิการ ผู้ว่าการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเทียบเท่าเลขาธิการหรือผู้ว่าการลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

^๔ มาตรา ๑๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่ สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

(๔) กรณีที่หน่วยงานที่รับบริจาคเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล ให้อธิการบดีลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(๕) กรณีที่หน่วยงานที่รับบริจาคเป็นสภากาชาดไทย ให้เลขาธิการสภากาชาดไทยลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(๖) กรณีที่หน่วยงานที่รับบริจาคเป็นนิติบุคคลที่สำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ให้ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

มาตรา ๑๖^๕ การกระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๒) อันเป็นประโยชน์แก่ศาสนาต้องเป็นการบริจาคทรัพย์สินให้แก่สถานประกอบศาสนกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยถูกต้องตามกฎหมายและต้องมีหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินที่มีผู้ลงลายมือชื่อตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๗

มาตรา ๑๗ การกระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๒) ที่ไม่ได้กระทำให้แก่หน่วยงานตามมาตรา ๑๕ ต้องมีหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินที่มีผู้ลงลายมือชื่อตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) การบริจาคทรัพย์สินให้แก่ผู้รับในเขตจังหวัด

(ก) การบริจาคทรัพย์สินครั้งละไม่เกินห้าแสนบาท ให้หัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอที่เกี่ยวข้องมากที่สุดและนายอำเภอแห่งท้องที่ที่มีการบริจาคมลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(ข) การบริจาคทรัพย์สินครั้งละเกินห้าแสนบาท ให้หัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดที่เกี่ยวข้องมากที่สุดและผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่ที่มีการบริจาคมลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(๒) การบริจาคทรัพย์สินให้แก่ผู้รับในเขตกรุงเทพมหานคร

(ก) การบริจาคทรัพย์สินครั้งละไม่เกินห้าแสนบาท ให้ผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องมากที่สุดและผู้อำนวยการเขตแห่งท้องที่ที่มีการบริจาคมลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

(ข) การบริจาคทรัพย์สินครั้งละเกินห้าแสนบาท ให้อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมที่เกี่ยวข้องมากที่สุดลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่หน่วยงานมากกว่าหนึ่งหน่วยงานเป็นผู้รับบริจาคร่วมกันให้ผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อที่เกี่ยวข้องตามมาตรา ๑๕ หรือมาตรา ๑๖ แล้วแต่กรณี ลงลายมือชื่อในหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินร่วมกัน

มาตรา ๑๙ การกระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๒) ที่กระทำในต่างประเทศให้เอกอัครราชทูตหรือกงสุลไทยลงลายมือชื่อในหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สิน

มาตรา ๑๙/๑^๖ ให้หน่วยงานที่ได้รับบริจาคทรัพย์สินตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มีหน้าที่พิจารณาออกหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินให้แก่ผู้บริจาคในทุกครั้งที่มีการบริจาค

ในกรณีเป็นการบริจาคในอดีตและไม่ปรากฏหลักฐานเอกสารต้นฉบับหรือสำเนาใบรับเงิน ให้หน่วยงานตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่ได้มอบให้แก่ผู้บริจาค รวมทั้งสอบปากคำผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณา

^๕ มาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

^๖ มาตรา ๑๙/๑ เพิ่มโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าเป็นบุคคลผู้บริจาคทรัพย์สิน และรายการการบริจาคถูกต้องให้หน่วยงานดำเนินการออกหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินให้โดยเร็ว

มาตรา ๒๐ การคำนวณมูลค่าของทรัพย์สินที่บริจาคให้คำนวณตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(๑) ถ้าเป็นการบริจาคที่ดิน ให้ถือตามราคาที่เขาพนักงานที่ดินรับรองตามราคาประเมินทุนทรัพย์ เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในขณะที่รับบริจาค

(๒) ถ้าเป็นการบริจาคเงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณเป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยน ณ เวลา และสถานที่ที่รับบริจาค

(๓) ถ้าเป็นการบริจาคทรัพย์สินอื่นนอกจากที่ดินหรือเงินตรา ให้ถือตามราคาตลาดของทรัพย์สินนั้น ในขณะที่รับบริจาค

มาตรา ๒๑ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นใดให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ (๒) ให้เป็นไปตามจำนวนมูลค่าของทรัพย์สินที่บริจาคตามที่กำหนดไว้ในบัญชีที่ ๑ ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

มาตรา ๒๒ รายการและจำนวนเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ รวมตลอดถึงแบบหนังสือรับรองแสดงผลงานและแบบหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินให้เป็นไปตามระเบียบที่สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๒

การพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

มาตรา ๒๓^๗ การพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบตามมาตรา ๘ ให้หน่วยงานดังต่อไปนี้เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

(๑) การกระทำความดีความชอบให้แก่ราชการส่วนกลาง หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ กรุงเทพมหานคร รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน สถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่เป็นนิติบุคคล หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ให้หน่วยงานนั้นเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

(๒) การกระทำความดีความชอบให้แก่ราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่นใดให้จังหวัดที่ราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่นนั้นตั้งอยู่เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

(๓) การกระทำความดีความชอบให้แก่สภาภาษาไทย ให้สภาภาษาไทยเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

(๔) การกระทำความดีความชอบให้แก่นิติบุคคลที่ปรากฏชื่ออยู่ในรายชื่อที่สำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ให้สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดในประกาศด้วยว่าให้หน่วยงานใดเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน หากเป็นการกระทำความดีความชอบให้แก่หน่วยงานตั้งแต่

^๗ มาตรา ๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

สองหน่วยงานขึ้นไป ให้หน่วยงานตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดสำหรับกรณีการกระทำ ความดีความชอบ ตามมาตรา ๘ (๑) หรือที่ได้รับบริจาคนมากที่สุดสำหรับกรณีการทำความดี ความชอบ ตามมาตรา ๘ (๒) แล้วแต่กรณี เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

มาตรา ๒๔ ให้หน่วยงานที่เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทานตามมาตรา ๒๓ แต่งตั้งคณะกรรมการ ขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่พิจารณาและตรวจสอบคุณสมบัติ ประวัติความประพฤติ การทำความดีความชอบ ตามมาตรา ๘ และความเหมาะสมของบุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ คุณสมบัติและจำนวนของกรรมการ และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๕ ให้หน่วยงานที่เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทานตามมาตรา ๒๓ ส่งผลการพิจารณา ไปยังสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวงเจ้าสังกัดเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๒๖ ต่อไป

สำหรับกรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมหรือนิติบุคคล ซึ่งไม่สังกัดสำนัก นายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ กรุงเทพมหานคร และสภาอากาศไทย ให้ส่งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยไม่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๖

มาตรา ๒๖ ให้สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง แล้วแต่กรณีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณากลับกรองผลการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง แล้วให้หน่วยงานนั้น ๆ ส่งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีต่อไป

คุณสมบัติของคณะกรรมการ และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบ ที่สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๑ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งผลการพิจารณาตามมาตรา ๒๕ วรรคสอง และมาตรา ๒๖ ไปยังคณะกรรมการตามมาตรา ๒๘ เพื่อดำเนินการต่อไป

หมวด ๓

คณะกรรมการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

มาตรา ๒๘ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์” ประกอบด้วยรองนายกรัฐมนตรี ซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลขาธิการคณะรัฐมนตรี และผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินสิบคน ซึ่งนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งเป็นกรรมการ

ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งข้าราชการในสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีคนหนึ่งเป็นกรรมการและ เลขานุการ และจะแต่งตั้งข้าราชการในส่วนราชการดังกล่าวเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่ง หรือหลายคนด้วยก็ได้

^๔ มาตรา ๒๕ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

มาตรา ๒๙ ให้คณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณาเสนอรายชื่อบุคคลที่พึงได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และโดยเฉพาะให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

(๑) พิจารณาชั้นเครื่องราชอิสริยาภรณ์เพื่อเสนอขอพระราชทานในกรณีพิเศษที่มีได้กำหนดไว้ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

(๒) พิจารณายกเว้นชั้นเริ่มต้นและการเว้นระยะเวลาแต่ละชั้นในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มีอำนาจเสนอชื่อบุคคลที่พึงได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ ทั้งนี้ มีให้นำมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับ

มาตรา ๓๐ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์พิจารณาเสร็จแล้วให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลพร้อมทั้งชั้นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่สมควรขอพระราชทานเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เมื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไป และเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แล้ว ให้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๑^{๑๐} ในกรณีที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้ ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อบุคคลที่พึงได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้โดยตรงต่อนายกรัฐมนตรี

กรณีมีเหตุพิเศษ ซึ่งไม่อาจวินิจฉัยได้ว่าการกระทำความดีความชอบซึ่งได้กระทำขึ้นเป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน อันอาจเป็นเหตุให้การเสนอขอพระราชทานล่าช้าไม่ทันการ หรือกรณีมีเหตุจำเป็นรีบด่วนเพื่อประโยชน์ของราชการ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น เพื่อพิจารณาเสนอรายชื่อบุคคลที่พึงได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อนายกรัฐมนตรี

เมื่อนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการ เพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไป และเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แล้ว ให้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในราชกิจจานุเบกษา

^{๑๐} มาตรา ๓๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

หมวด ๔

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลบางประเภท

มาตรา ๓๒ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ชาวต่างประเทศที่มีเชื้อข้าราชการของต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรต่างประเทศ หรือลูกจ้างของรัฐบาลไทยจะเสนอขอพระราชทานครั้งแรกชั้นใดและจะเสนอขอพระราชทานในชั้นสูงขึ้นตามลำดับเมื่อกระทำความดีความชอบเพิ่มขึ้นได้จนถึงชั้นใด รวมทั้งจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและระยะเวลาแต่ละชั้นเช่นใด ให้เป็นไปตามบัญชีที่ ๒ ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ โดยให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมที่ได้รับประโยชน์ หรือที่เกี่ยวข้องมากที่สุดเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมที่เสนอขอพระราชทานแจ้งไปยังกระทรวงการต่างประเทศเพื่อพิจารณาความเหมาะสมของชั้นเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่จะเสนอขอพระราชทานโดยพิจารณาตามบัญชีที่ ๒ ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้

เมื่อกระทรวงการต่างประเทศพิจารณาเห็นสมควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นใดแล้ว ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องทาบถามรัฐบาลแห่งประเทศที่ชาวต่างประเทศนั้นถือสัญชาติให้กระทรวงการต่างประเทศทาบถามรัฐบาลแห่งประเทศนั้นว่าจะขัดข้องหรือไม่ หากไม่ขัดข้องให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมที่เสนอขอพระราชทานแจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เมื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว ให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไป และเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แล้ว ให้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในราชกิจจานุเบกษา

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามมาตรา นี้ มีให้นำมาตรา ๗ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับ

มาตรา ๓๓^{๑๑} การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่นักกีฬา บุคลากรโรงเรียนเอกชน บุคลากรสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือผู้มีผลงานดีเด่นที่ได้รับรางวัลหรือการยกย่องระดับชาติหรือระดับนานาชาติ นอกจากต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกานี้แล้ว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในบัญชีที่ ๓ บัญชีที่ ๔ บัญชีที่ ๕ หรือบัญชีที่ ๖ ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้ด้วยแล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๔^{๑๒} การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้วายชนม์จะกระทำได้เฉพาะกรณีที่ผู้วายชนม์ได้เคยกระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชนเป็นอย่างยิ่ง

^{๑๑} มาตรา ๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

^{๑๒} มาตรา ๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม หรือนิติบุคคล หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญหรือกรุงเทพมหานครที่ได้รับประโยชน์หรือที่เกี่ยวข้องมากที่สุดจากการทำความดีความชอบของผู้วายชนม์ตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

ในกรณีที่ผู้วายชนม์ได้ทำความดีความชอบตามวรรคหนึ่งให้แก่สภาภาษาไทย ให้สภาภาษาไทยเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทาน

ให้กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม หรือนิติบุคคล หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ กรุงเทพมหานคร หรือสภาภาษาไทยที่เป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ส่งเอกสารและหลักฐานไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอต่อนายกรัฐมนตรี เมื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้วให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการเพื่อนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไป และเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แล้ว ให้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในราชกิจจานุเบกษา

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามมาตรา นี้ มีให้นำมาตรา ๗ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๐ มาใช้บังคับ

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่มีปัญหาในทางปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกานี้ ให้คณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นผู้พิจารณาแล้วเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อวินิจฉัยสั่งการ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

บรรหาร ศิลปอาชา

นายกรัฐมนตรี

(เอกสารแนบท้าย)

๑. บัญชีที่ ๑ บัญชีแสดงจำนวนมูลค่าของทรัพย์สินที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
๒. บัญชีที่ ๒ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ชาวต่างประเทศ
๓. บัญชีที่ ๓ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่นักกีฬา
๔. บัญชีที่ ๔ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคลากรโรงเรียนเอกชน
๕. บัญชีที่ ๕ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคลากรสถาบันอุดมศึกษาเอกชน
- ๖^{๑๓} บัญชีที่ ๖ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้มีผลงานดีเด่นที่ได้รับรางวัล หรือการยกย่องระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ท้ายพระราชกฤษฎีกานี้แทน

^{๑๓} บัญชีที่ ๖ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้มีผลงานดีเด่นที่ได้รับรางวัล หรือการยกย่องระดับชาติ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ บัญญัติให้การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด โดยพระราชกฤษฎีกา สมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขสำหรับการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙^{๑๔}

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและลดภาระของประชาชน ตลอดจนเพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

^{๑๔} ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๓/ตอนที่ ๖๒ ก/หน้า ๑/๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๙

บัญชีที่ ๑

บัญชีแสดงจำนวนมูลค่าของทรัพย์สินที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

ลำดับ	มูลค่าของทรัพย์สิน	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่เสนอขอพระราชทาน
๑	๑๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	ร.ง.ภ.
๒	๒๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	ร.ท.ภ.
๓	๕๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	บ.ภ.
๔	๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	จ.ภ.
๕	๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	ต.ภ.
๖	๑๔,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	ท.ภ.
๗	๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ขึ้นไป	ป.ภ.

บัญชีที่ ๒

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ชาวต่างประเทศ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่เสนอขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา แต่ละชั้น	หมายเหตุ
		ชั้นเริ่มต้น	ชั้นสูงสุด		
๑	ชาวต่างประเทศที่มี มิใช่ข้าราชการของ ต่างประเทศหรือ เจ้าหน้าที่ขององค์การ ต่างประเทศหรือลูกจ้าง ของรัฐบาลไทย	บ.ภ.	ต.ภ.	๑. พิจารณาตามสมควรแก่ ฐานานุรูปและประโยชน์ที่ ประเทศไทยรับจากผู้นั้น ๒. จะเสนอขอพระราชทาน สูงกว่าชั้น ต.ภ.มิได้ เว้นแต่ กรณีพิเศษ กล่าวคือมีผลงาน เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง แก่ประชาชาติและประชาชน	

บัญชีที่ ๓
การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่นักกีฬา

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่เสนอขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา แต่ละชั้น	หมายเหตุ
		ชั้นเริ่มต้น	ชั้นสูงสุด		
๑	ผู้ชนะเลิศ ๑ ในการแข่งขัน ซีเกมส์หรือ	บ.ภ.	ต.ภ.	๑. พิจารณาตามสมควรแก่ ฐานานุรูปและประโยชน์ ที่ประเทศไทยรับจาก ผู้นั้น	
	ผู้ชนะเลิศ ๓ ในการแข่งขัน เอเชียนเกมส์หรือ				
	ผู้ชนะเลิศ ๓ ในการแข่งขัน กีฬาเอเชียน แชมเปียนชิป				
๒	ผู้ชนะเลิศ ๒ ในการแข่งขัน เอเชียนเกมส์หรือ	ร.ท.ภ.	ต.ภ.	๒. จะเสนอขอพระราชทาน สูงกว่าชั้น ต.ภ.มิได้ เว้น แต่กรณีพิเศษ กล่าวคือ มีผลงานเป็นประโยชน์ อย่างยิ่งแก่ประชาชาติ และประชาชน	
	ผู้ชนะเลิศ ๓ ในการแข่งขัน กีฬาเอเชียน แชมเปียนชิป				
๓	ผู้ชนะเลิศ ๑ ในการแข่งขัน เอเชียนเกมส์หรือ	ร.ท.ภ.	ต.ภ.	๓. เสนอขอในชั้นสูงขึ้น ได้ทุกราวที่คณะกรรมการ แข่งขันตามเกณฑ์ ของตำแหน่งที่ชนะ การแข่งขัน	
	ผู้ชนะเลิศ ๑ ในการแข่งขัน กีฬาเอเชียน แชมเปียนชิป หรือ				
	ผู้ชนะเลิศ ๔-๖ ในการแข่งขัน เวิลด์เกมส์				
๔	ผู้ชนะเลิศ ๒-๓ ในการแข่งขัน โอลิมปิก เกมส์หรือ	บ.ภ.	ต.ภ.		
	ผู้ชนะเลิศ ๒-๓ ในการแข่งขัน เวิลด์เกมส์				
๕	ผู้ชนะเลิศ ๑ ในการแข่งขัน โอลิมปิกเกมส์ หรือ	จ.ภ.	ต.ภ.		
	ผู้ชนะเลิศ ๑ ในการแข่งขัน เวิลด์เกมส์				

บัญชีที่ ๔

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคลากรโรงเรียนเอกชน

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่เสนอขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา แต่ละชั้น	หมายเหตุ
		ชั้นเริ่มต้น	ชั้นสูงสุด		
๑	ผู้จัดการหรือครูใหญ่	บ.ภ.	ต.ภ.	<p>๑. ต้องเป็นผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ดำรงตำแหน่งในโรงเรียนเอกชนตาม มาตรา ๑๕ (๑) หรือ (๓) แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.๒๕๒๕ ที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการมาแล้วเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ ปีบริบูรณ์ นับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาตหรือวันที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งจนถึงวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่เสนอขอพระราชทาน ๖๐ วัน สำหรับครูใหญ่หรือครูหากเคยปฏิบัติงานในสถานศึกษาแห่งใดมาก่อนและได้พ้นจากการปฏิบัติงานในสถานศึกษาแห่งใหม่ภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่พ้นจากการปฏิบัติงานในสถานศึกษาแห่งเดิมก็สามารถนับระยะเวลาที่เคยปฏิบัติงานในสถานศึกษาแห่งใหม่ได้ใน</p> <p>๒. เสนอขอในชั้นสูงขึ้นไปตามลำดับจนถึงเกณฑ์สูงสุดของตำแหน่ง โดยเว้นระยะเวลาแต่ละชั้นไม่น้อยกว่า ๕ ปี</p>	
๒	ผู้รับใบอนุญาต	บ.ภ.	ต.ภ.		
๓	ผู้ช่วยผู้จัดการ ผู้ช่วยครูใหญ่	บ.ภ.	จ.ภ.		

บัญชีที่ ๕

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคลากรสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่เสนอขอพระราชทาน		เงื่อนไขและระยะเวลา แต่ละชั้น	หมายเหตุ
		ชั้นเริ่มต้น	ชั้นสูงสุด		
๑	ผู้บริหารสถาบัน	บ.ภ.	ท.ภ.	<p>๑. ต้องเป็นผู้รับใบอนุญาตหรือผู้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยมีระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตำแหน่งใดหรือหลายตำแหน่งรวมกันติดต่อกันมาแล้วเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๘ ปี บริบูรณ์ นับแต่วันที่ได้รับอนุญาตหรือวันที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง จนถึงวันก่อนวันพระราชเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่เสนอขอพระราชทาน ๖๐ วัน</p> <p>๒. สำหรับตำแหน่งหัวหน้าแผนกหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าหัวหน้าแผนกต้องดำรงตำแหน่งมาแล้วเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๕ ปี บริบูรณ์ นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งจนถึงวันก่อนวันพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาของปีที่เสนอขอพระราชทาน ๖๐ วัน</p> <p>๓. ในกรณีที่เคยปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งใดมาก่อนและได้พ้นจากการปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งนั้นแล้ว แต่ได้รับการบรรจุให้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาแห่งใหม่ภายใน ๔๕ วัน นับแต่วันที่พ้นจากการปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งเดิมก็สามารถนับระยะเวลาที่เคยปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งเดิมรวมกับระยะเวลาที่ได้ปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาแห่งใหม่ได้</p>	

บัญชีที่ ๖

การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่
ผู้มีผลงานดีเด่นที่ได้รับรางวัลหรือการยกย่องระดับชาติหรือระดับนานาชาติ

ลำดับ	ตำแหน่ง	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ที่เสนอขอพระราชทาน สำหรับผู้ซึ่งไม่เคยได้รับ พระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์	เงื่อนไขการเสนอขอ พระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นสูงขึ้น	หมายเหตุ
๑	นักวิจัยดีเด่นแห่งชาติตาม ประกาศสำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ	จ.ภ.	ลำดับ ๑ - ๓ หากได้รับ พระราชทานชั้น จ.ภ. มาแล้ว ให้เสนอขอ พระราชทานชั้น ต.ภ. และ หากได้รับพระราชทาน ชั้น ต.ภ. มาแล้ว ให้เสนอขอ พระราชทานชั้น ท.ภ.	
๒	นักวิทยาศาสตร์ดีเด่นตาม ประกาศสมาคมวิทยาศาสตร์ แห่งประเทศไทย	จ.ภ.		
๓	ศิลปินแห่งชาติตามประกาศ สำนักงานคณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ	จ.ภ.		
๔	ผู้มีผลงานดีเด่นที่ได้รับรางวัล หรือการยกย่องระดับชาติ นอกจากลำดับ ๑ - ๓ ตาม ที่คณะกรรมการกำหนด	ร.จ.ภ.	ลำดับ ๔ - ๕ หากได้รับ พระราชทาน ชั้น ร.จ.ภ. มาแล้ว ให้เสนอขอ พระราชทาน ชั้น ร.ท.ภ.	
๕	ผู้มีผลงานดีเด่นที่ได้รับ รางวัลหรือการยกย่อง ระดับนานาชาติตามที่ คณะกรรมการกำหนด	ร.จ.ภ.	และหากได้รับ พระราชทานชั้น ร.ท.ภ. มาแล้ว ให้เสนอขอ พระราชทานชั้น บ.ภ.	
๖	ผู้ชนะการประกวดหรือการ แข่งขันต่าง ๆ ในระดับ นานาชาติตามที่ คณะกรรมการกำหนด	บ.ภ. ร.ท.ภ. ร.จ.ภ.		ลำดับ ๖ ยกเว้น นักกีฬา ตาม บัญชีที่ ๓

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติบางประการของพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกและลดภาระของประชาชนตลอดจนเพื่อให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี จึงจำเป็นต้องตราพระราชกฤษฎีกานี้

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยแบบหนังสือรับรองแสดงผลงานและแบบหนังสือแสดงรายการบริจาคทรัพย์สิน และการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบกลิ่นกรองคุณสมบัติของบุคคลที่พึงได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

พ.ศ.๒๕๓๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยแบบหนังสือรับรองแสดงผลงาน และแบบหนังสือแสดงรายการบริจาคทรัพย์สินและการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบกลิ่นกรองคุณสมบัติของบุคคลที่พึงได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘ ”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาราชการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

แบบหนังสือรับรอง

ข้อ ๕ ให้หน่วยงานที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จัดทำเอกสารการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ สำหรับผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน ตามแบบที่กำหนดท้ายระเบียบนี้

หมวด ๒

คณะกรรมการ

ข้อ ๖ ให้หน่วยงานที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง โดยให้มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน เพื่อทำหน้าที่พิจารณาและตรวจสอบคุณสมบัติ ประวัติดีความประพฤติ การกระทำความดีความชอบและความเหมาะสมของบุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

๖.๑ ราชการส่วนกลางระดับกรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ กรุงเทพมหานคร สภาอากาศไทย รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ ให้แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย อธิบดีหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม หรืออธิการบดี หรือปลัดกรุงเทพมหานคร หรือเลขาธิการสภาอากาศไทย หรือหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ แล้วแต่กรณี เป็นประธานกรรมการ และข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๗ หรือพนักงานผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าหัวหน้าฝ่ายสำหรับรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ แล้วแต่กรณี เป็นกรรมการ ให้ประธานแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ และจะแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่งหรือหลายคนด้วยก็ได้

๖.๒ ราชการส่วนภูมิภาคหรือราชการส่วนท้องถิ่น ให้แต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ และหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดหรือข้าราชการผู้ดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับ ๗ ซึ่งรับราชการอยู่ในจังหวัดนั้น เป็นกรรมการ ให้ประธานแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการและจะแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่งหรือหลายคนด้วยก็ได้

ให้หน่วยงานที่เป็นผู้เสนอขอพระราชทานส่งผลการพิจารณาไปยังสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง ที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องมากที่สุด ส่วนกรมหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรมซึ่งไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง กรุงเทพมหานคร และสภาอากาศไทย ให้ส่งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ข้อ ๗ ให้สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวงแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งโดยให้มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน เพื่อทำหน้าที่พิจารณากลับกรองผลการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของคณะกรรมการตามข้อ ๕ และเสนอผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการฯ ดังกล่าว ประกอบด้วย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือปลัดกระทรวง หรือปลัดทบวงแล้วแต่กรณีเป็นประธานกรรมการ และข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ในสังกัดไม่ต่ำกว่าระดับ ๘ เป็นกรรมการ ให้ประธานแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการและจะแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่งหรือหลายคนด้วยก็ได้

ข้อ ๘ ในการประชุมคณะกรรมการตามข้อ ๖ หรือข้อ ๗ จะต้องมีการประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งจึงถือว่าครบองค์ประชุม

ข้อ ๙ ให้หน่วยงานที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามข้อ ๗ ส่งเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานตามแบบทำยระเบียบ พร้อมรายงานการประชุมของคณะกรรมการไปยัง

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีตามจำนวนและระยะเวลาที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด

ข้อ ๑๐ บรรดาเอกสารการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ซึ่งได้ดำเนินการเสนอขอพระราชทานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์ยิ่งแก่ประเทศชาติและประชาชน พ.ศ.๒๕๓๐ ไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อขอพระราชทานประจำปี ๒๕๓๘ ก่อนวันที่ระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการตามข้อ ๕ ข้อ ๖ และข้อ ๗ ตามระเบียบนี้โดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๘

ลงชื่อ บรรหาร ศิลปอาชา
 (นายบรรหาร ศิลปอาชา)
 นายกรัฐมนตรี

แบบบัญชีหนังสือ

ทำยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ด้วยแบบหนังสือรับรองและการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบกลั่นกรองคุณสมบัติของบุคคล
ที่พึงได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

พ.ศ.๒๕๓๘

- แบบ นร. ๑ แบบหนังสือรับรองแสดงผลงาน
- แบบ นร. ๒ แบบหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาครักษาพยาบาล
- แบบ นร. ๓ แบบบัญชีแสดงคุณสมบัติผู้กระทำความดีความชอบ
- แบบ นร. ๔ แบบบัญชีแสดงจำนวนชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย
- แบบ นร. ๕ แบบบัญชีแสดงจำนวนชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย
- แบบ นร. ๖ แบบบัญชีรายชื่อผู้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปี
-

หมายเหตุ (๑) แบบ นร. ๑ และ นร. ๒ ส่งต้นฉบับ จำนวน ๑ ฉบับ

(๒) แบบ นร. ๓ - ๖ ส่งจำนวน ๓ ฉบับ

แบบหนังสือรับรองแสดงผลงาน
(เครื่องหมายตราครุฑหรือเครื่องหมายองค์การของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ)

ที่.....

ชื่อ (หน่วยงานเจ้าของหนังสือ)

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อรับรองว่า (นาย , นาง , นางสาว)

ชื่อสกุล บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย

ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต

จังหวัด อาชีพ โทร.

ได้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์ที่เป็นผลงาน ดังนี้

๑. ตั้งแต่วันที่ เดือน พ.ศ. ถึงวันที่ เดือน พ.ศ.

ได้กระทำความดีความชอบ คือ (ระบุเหตุหรือพฤติกรรมที่ได้กระทำ)

๒. ตั้งแต่วันที่ เดือน พ.ศ. ถึงวันที่ เดือน พ.ศ.

ได้กระทำความดีความชอบ คือ (ระบุเหตุหรือพฤติกรรมที่ได้กระทำ)

ฯลฯ

ทั้งนี้ ได้แนบรายละเอียดของผลงานไว้ท้ายหนังสือรับรองแล้ว

ขอรับรองว่า รายงานแสดงผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องและไม่เคยเสนอขอพระราชทาน
จนได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นไปแล้ว

ให้ไว้ ณ วันที่ เดือน พ.ศ.

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นถูกต้อง

(ลงชื่อ).....

(พิมพ์ชื่อเต็ม)

(ตำแหน่ง)

(ลงชื่อผู้ปฏิบัติงาน).....

(พิมพ์ชื่อเต็ม)

วันที่ เดือน พ.ศ.

แบบ นร.๒

แบบหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สิน
(เครื่องหมายตราครุฑหรือเครื่องหมายองค์การของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือนิติบุคคล)

ที่.....

ชื่อ (หน่วยงานเจ้าของหนังสือหรือนิติบุคคล)

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อรับรองว่า ในวันที่ เดือน พ.ศ.....

(นาย, นาง, นางสาว) ชื่อสกุล บ้านเลขที่ หมู่ที่ ซอย

ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต

จังหวัด อาชีพ โทร

ได้บริจาคทรัพย์สินให้แก่ ซึ่งตั้งอยู่หมู่ที่ ซอย

ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต

จังหวัด โทร เป็นมูลค่าแห่งทรัพย์สินหรือจำนวนเงิน

รวมทั้งสิ้น บาท (ตัวหนังสือ) โดยมีรายการการบริจาค ดังนี้

๑. ได้บริจาค มูลค่าเป็นเงิน บาท (ตัวหนังสือ)

เพื่อ (วัตถุประสงค์)

๒. ได้บริจาค มูลค่าเป็นเงิน บาท (ตัวหนังสือ)

เพื่อ (วัตถุประสงค์)

ฯลฯ

ขอรับรองว่ารายการแสดงการบริจาคทรัพย์สินดังกล่าวข้างต้นถูกต้องและไม่เคยเสนอขอ
พระราชทาน จนได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นไปแล้ว

ให้ไว้ ณ วันที่ เดือน พ.ศ.

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นถูกต้อง

(ลงชื่อ).....

(พิมพ์ชื่อเต็ม)

(ลงชื่อผู้ปฏิบัติงาน).....

(ตำแหน่ง)

(พิมพ์ชื่อเต็ม)

วันที่ เดือน พ.ศ.

แบบ นร. ๓

บัญชีแสดงคุณสมบัติผู้กระทำความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน
ที่สมควรขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ประจำปี พ.ศ.
ส่วนราชการ / สภากาชาดไทย ที่ขอพระราชทาน

ลำดับ	ชื่อตัว - ชื่อสกุล ๒. วัน เดือน ปี เกิด ๓. ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ ๔. อาชีพ ๕. ตำแหน่ง (ถ้ามี)	ลักษณะกิจกรรม		เครื่องราชอิสริยาภรณ์			หมายเหตุ
		สรุปผลงานโดยสังเขป	มูลค่าแห่งทรัพย์สิน	ครั้งสุดท้าย	วัน/เดือน/ปี	ขอครั้งนี้	

(ลงชื่อ)

ตำแหน่ง

ผู้เสนอขอพระราชทาน

แบบ นร. ๔

บัญชีแสดงจำนวนชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
ซึ่งขอพระราชทานให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน
กระทรวง / สภากาชาดไทย
ชั้นสายสะพาย ประจำปี พ.ศ.

ลำดับ	กรม/ส่วนราชการที่เทียบเท่าหรือสภากาชาดไทย	เครื่องราชอิสริยาภรณ์		รวม (จำนวน)	หมายเหตุ
		ป.ภ.			
		บุรุษ	สตรี		
	รวม				

หมายเหตุ : ให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงระดับกระทรวง ทบวง กรม สภากาชาดไทย ตั้งแต่หัวหน้างานหรือเทียบเท่าขึ้นไปลงชื่อรับรอง
ความถูกต้องกำกับไว้ที่มุมขวาล่างของบัญชีต้นตราทุกหน้า

แบบ นร. ๕

บัญชีแสดงชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
ซึ่งขอพระราชทานให้แก่ ผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน
กระทรวง / สภากาชาดไทย
ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย ประจำปี พ.ศ.

ลำดับ	กรม/ส่วนราชการ เทียบเท่า/ สภากาชาดไทย	เครื่องราชอิสริยาภรณ์												รวม (จำนวน)	หมายเหตุ		
		ท.ภ.		ต.ภ.		จ.ภ.		ป.ภ.		ร.ภ.		ร.ภ.					
		สตรี	บุรุษ	สตรี	บุรุษ	สตรี	บุรุษ	สตรี	บุรุษ	สตรี	บุรุษ	สตรี	บุรุษ				
	รวม																

หมายเหตุ : ให้เจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงระดับกระทรวง ทบวง กรม สภากาชาดไทย ตั้งแต่หัวหน้างานหรือเทียบเท่าขึ้นไปลงชื่อรับรอง
ความถูกต้องกำกับไว้ที่มุมขวาบนของบัญชีชั้นตราทุกหน้า

(สำเนา)

ที่ นร ๐๒๑๗/ว ๒๗๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๘

เรื่อง การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน ในวโรกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาประจำปี

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างอิง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๗/ว ๒๕๔ ลงวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๘

ตามที่ได้แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับแบบหนังสือรับรองแสดงผลงานและรายการการบริจาคทรัพย์สิน การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบถ่วงดุลคุณสมบัติบุคคล และรายชื่อนิติบุคคลที่สามารถออกหนังสือรับรองเสนอรายการที่บุคคลได้บริจาคทรัพย์สินให้แก่นิติบุคคลและรายชื่อนิติบุคคลที่สามารถออกหนังสือรับรองเสนอรายการที่บุคคลได้บริจาคทรัพย์สินให้แก่นิติบุคคลเพื่อใช้ประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ตามหลักเกณฑ์ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ มาเพื่อทราบและถือปฏิบัติ โดยให้กระทรวง ทบวง กรม ที่จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบประจำปี ส่งเรื่องพร้อมเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน คือในวันที่ ๖ สิงหาคม ของปี ดังรายละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เนื่องจากคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ประจำปี ๒๕๓๘ ได้มีมติในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๗ กำหนดแนวทางในการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบที่บริจาคทรัพย์สินเพื่อการสาธารณประโยชน์ ดังนี้

๑. ทรัพย์สินที่บริจาคต้องมีหลักฐานรับรองแสดงผลรายการบริจาคที่ชัดเจนว่าเป็นทรัพย์สินของ ผู้บริจาคหรือผู้ที่บริจาคสามารถบริจาคในนามของตนเองได้อย่างแท้จริง การบริจาคในนามบริษัท ห้างร้าน ฯ ไม่ให้นำมาใช้เป็นหลักฐานประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๒. การบริจาคทรัพย์สินอันเป็นประโยชน์แก่ศาสนา ต้องแสดงหลักฐานประกอบการพิจารณาชัดเจนด้วยว่า สถานประกอบศาสนกิจที่ได้รับบริจาคได้นำทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์แก่การศาสนาในเชิงก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะอย่างใดหรือไม่ หากสถานประกอบศาสนกิจที่ได้รับบริจาคมิได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะ มิให้นำรายการการบริจาคทรัพย์สินนั้นมาใช้ประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

๓. นอกจากนั้น โดยที่การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ถือเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีที่ผ่านมาได้พิจารณาเห็นว่า เป็นเรื่องที่มีระยะเวลาดำเนินการล่วงหน้าได้โดยไม่เร่งด่วน จึงขอให้กำชับหัวหน้าส่วนราชการตามที่กำหนด ไว้ในพระราชกฤษฎีกา ฯ ให้มีอำนาจลงนามในหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินเป็นผู้ลงนาม ด้วยตนเองโดยไม่มอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้ส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัด รวมทั้งคณะกรรมการ พิจารณาตรวจสอบและกลั่นกรองคุณสมบัติบุคคลที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่ สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ระดับต่าง ๆ ได้ทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

วิษณุ เครืองาม
(นายวิษณุ เครืองาม)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์

โทร ๒๘๑๐๔๐๐

โทรสาร ๒๘๒๘๒๒๔

(สำเนา)

ที่ นร ๐๕๐๘/ว (ท) ๑๒๐๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม ๑๐๓๐๐

๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างอิง ๑.หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๗/ว ๑๐๖๓๐ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๔
๒.หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๗/ว ๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐
๓.หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๗ /ว ๒๗๖ ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๓๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางปฏิบัติในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ฯ

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งกระทรวง ทบวง กรม ให้ถือปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยแบบหนังสือรับรองผลงานและแบบหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สิน และการแต่งตั้งกรรมการพิจารณาตรวจสอบและกลั่นกรองคุณสมบัติของบุคคลที่พึงได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ พร้อมทั้งได้กำหนดเวลาส่งเรื่องและจำนวนเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แล้ว นั้น

เนื่องจากระยะเวลาได้ผ่านมาพอสมควรแล้ว สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่าสมควรได้ปรับเปลี่ยนข้อกำหนดการปฏิบัติและชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวบางประการเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันดังนี้

๑. เนื่องจากปัจจุบันได้มีส่วนราชการและหน่วยงานต่าง ๆ เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้กระทำความดีความชอบเพิ่มมากขึ้นทุกปี และลักษณะผลงานความดีความชอบมีความหลากหลายและประเด็นซับซ้อนมากขึ้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงจำเป็นต้องใช้เวลาในการตรวจสอบและบางกรณีต้องขอข้อมูลเพิ่มเติมจากหน่วยงานที่เสนอขอพระราชทานเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนั้น จึงได้ปรับเปลี่ยนกำหนดเวลาส่งเรื่องและจำนวนเอกสารประกอบการเสนอขอ พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ประจำปี ดังนี้

๑.๑ ให้หน่วยงานที่ประสงค์จะเสนอขอพระราชทานส่งเรื่องพร้อมกับเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน คือ ภายในวันที่ ๘ มิถุนายน ของปีที่เสนอขอพระราชทาน

๑.๒ ให้จัดส่งเอกสารประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ดังนี้

๑.๒.๑ หนังสือรับรองแสดงผลงาน (นร.๑) และหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคตrophyสิน (นร.๒) ส่งต้นฉบับอย่างละ ๑ ชุด

๑.๒.๒ บัญชีแสดงคุณสมบัติผู้กระทำความดีความชอบ (นร.๓) บัญชีแสดงจำนวนชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย และชั้นต่ำกว่าสายสะพาย (นร.๔ และ นร.๕) และบัญชีรายชื่อผู้กระทำความดีความชอบที่ได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (นร.๖) ส่งต้นฉบับ อย่างละ ๑ ชุด และสำเนา ๑ ชุด

๒. ในการปฏิบัติที่ผ่านมา มีการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ที่ไม่เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาและระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว เช่น การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีให้แก่ชาวต่างประเทศหรือผู้วยชนม์ การขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลซึ่งมีผลงานร่วมกันเป็นหมู่คณะโดยไม่ได้สรุปแยกผลงานของแต่ละบุคคล ให้ชัดเจน ผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคตrophyสินมิใช่เป็นผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อตามกฎหมาย และกรณีการไม่จัดส่งหนังสือรับรองมูลค่า trophyสินที่มีใช้เงินเพื่อประกอบการเสนอขอพระราชทาน รวมทั้งการดำเนินการเสนอขอพระราชทานในขั้นตอนต่อ ๆ ไปมีความล่าช้า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงขอชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มาอีกครั้ง ดังปรากฏตามเอกสารที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอความร่วมมือแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง อนึ่ง หากมีกรณีการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ไม่ได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ของพระราชกฤษฎีกาฯ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ และข้อกำหนดดังกล่าวข้างต้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีมีความจำเป็นต้องส่งเรื่องคืนเพื่อพิจารณาดำเนินการในปีต่อไป ทั้งนี้ เพื่อให้การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง และสามารถเสนอขอพระราชทานได้ในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ของทุกปี

ขอแสดงความนับถือ

อำพน กิตติอำพน
(นายอำพน กิตติอำพน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักอำนวยการและเครื่องราชอิสริยาภรณ์

โทร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๒๓ , ๔๒๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๗๑

www.cabinet.thaigov.go.th

แนวทางปฏิบัติ ในการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๕ ธันวาคม

๑. การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ชาวต่างประเทศและผู้วายชนม์ ห้ามเสนอขอพระราชทานในโอกาสพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา แต่ให้เสนอขอพระราชทานตามคราวแห่งความชอบ เนื่องจากการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประจำปีในโอกาสพระราชพิธีดังกล่าวเป็นกรณีการพระราชทานให้แก่บุคคลสัญชาติไทยที่ได้กระทำความดีความชอบซึ่งยังมีชีวิตอยู่เท่านั้น

๒. การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้ที่มีผลงานอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน

๒.๑ กรณีเป็นผลงานที่ทำร่วมกันเป็นหมู่คณะต้องสรุปแยกผลงานของแต่ละบุคคลให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถพิจารณาผลงานเป็นรายบุคคลได้

๒.๒ ผลงานที่ใช้เสนอขอพระราชทานต้องไม่เป็นผลงานตามปกติที่ต้องกระทำในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ

๒.๓ ให้จัดทำหนังสือรับรองแสดงผลงาน (นร.๑) โดยสรุปสาระสำคัญให้ชัดเจนว่าได้ปฏิบัติอย่างไร ที่ใด และเกิดประโยชน์แก่ประเทศ ศาสนา และประชาชน อย่างไร เช่น มีประชาชนได้รับประโยชน์ในเรื่องใด จำนวนเท่าไร มีพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาในด้านใด จำนวนเท่าไร (สรุปสาระสำคัญไม่เกิน ๒ หน้า กระดาษ กรณีมีรายละเอียดเพิ่มเติมหรือเอกสารอ้างอิง เช่น ผลงานการศึกษาค้นคว้า ให้ส่งเป็นเอกสารประกอบ)

๓. การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้บริจาทรัพย์เงินเพื่อสาธารณประโยชน์

๓.๑ ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ สภากาชาดไทย และนิติบุคคลที่สำนัคนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับบริจาคจัดทำหนังสือรับรองแสดงผลการการบริจาทรัพย์เงิน (นร.๒) โดยให้ผู้มีอำนาจตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาฯ พ.ศ.๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือรับรองแสดงผลการการบริจาทรัพย์เงินด้วยตนเอง โดยไม่มอบอำนาจให้ผู้อื่นปฏิบัติราชการแทน และมอบให้แก่ผู้บริจาคทุกรายในทุกครั้งที่มีการบริจาคเพื่อรวบรวมไว้ประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

๓.๒ กรณีไม่ปรากฏหลักฐานเอกสารเพื่อใช้ประกอบจัดทำหนังสือรับรองแสดงผลการการบริจาทรัพย์เงิน ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่รับบริจาคตรวจสอบหลักฐานรวมทั้งสอบถามคำ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและดำเนินการออกหนังสือรับรองแสดงผลการการบริจาทรัพย์เงินให้แก่ผู้บริจาคโดยเร็ว และให้ส่งกำกับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายและระเบียบโดยเคร่งครัดเกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองแสดงผลการการบริจาทรัพย์เงิน หากปรากฏข้อเท็จจริงว่า ได้มีการทุจริตเกิดขึ้น

ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานดำเนินการทางวินัยหรือคดีอาญาแก่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำการทุจริตดังกล่าวต่อไป

๓.๓ กรณีการบริจาคทรัพย์สินให้แก่วัดและสถานประกอบศาสนกิจ ให้ส่งสำเนาบัญชีทรัพย์สินของวัดหรือสถานประกอบศาสนกิจเฉพาะหน้าที่ปรากฏการรับบริจาคทรัพย์สินและการใช้จ่ายทรัพย์สินของผู้ขอพระราชทาน โดยให้เจ้าอาวาสหรือประธานแห่งสถานประกอบศาสนกิจและผู้รับผิดชอบด้านการเงิน ลงชื่อรับรองในสำเนาบัญชีทรัพย์สินดังกล่าว

๓.๔ กรณีการบริจาคที่ดิน ให้ส่งหนังสือรับรองมูลค่าของที่ดินที่เจ้าพนักงานที่ดินรับรองตามราคาประเมินทุนทรัพย์เพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในขณะที่รับบริจาค

๓.๕ กรณีการบริจาคทรัพย์สินอื่นที่มีใช้เงินหรือที่ดิน ให้ส่งหนังสือรับรองมูลค่าแห่งทรัพย์สินที่บริจาคโดยให้หน่วยงานที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ หรือนิติบุคคลที่รับบริจาคได้ประเมินและรับรองราคาทรัพย์สินดังกล่าวตามราคาตลาดในขณะที่รับบริจาค

๓.๖ กรณีมูลค่าทรัพย์สินที่บริจาคมีจำนวนต่ำกว่าวงเงินหรือมูลค่าทรัพย์สินที่กำหนดให้ได้รับการเสนอขอพระราชทานในชั้นตราที่สูงขึ้นตามบัญชีที่ ๑ ท้ายพระราชกฤษฎีกาฯ เพียงเล็กน้อย ขอให้หน่วยงานที่เสนอขอพระราชทานประสานสอบถามผู้บริจาคด้วยว่า มีความประสงค์จะขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ในชั้นตราที่กำหนดให้เสนอขอพระราชทานได้ตามมูลค่าทรัพย์สินที่มีการบริจาคหรือ จะรวบรวมไว้เสนอขอพระราชทานชั้นตราที่สูงขึ้นเมื่อได้มีการบริจาคเพิ่มเติมในโอกาสต่อไป

๔. การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ผู้กระทำความผิดหรือบริจาคทรัพย์สินแก่นิติบุคคล นิติบุคคลนั้นจะต้องเป็นนิติบุคคลที่สำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาตามพระราชกฤษฎีกาฯ พ.ศ.๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เท่านั้น

๕. การกระทำความดีความชอบให้แก่หน่วยงานตั้งแต่ ๒ หน่วยงานขึ้นไป ให้หน่วยงานที่ได้รับประโยชน์มากที่สุดเป็นผู้พิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โดยให้ประสานกับหน่วยงานอื่นที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องด้วย เพื่อมิให้เกิดการเสนอขอพระราชทานที่ซ้ำซ้อนกัน

๖. ให้ตรวจสอบประวัติการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของผู้ที่หน่วยงานจะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เพื่อมิให้มีการเสนอขอพระราชทานซ้ำชั้นตราหรือต่ำกว่าชั้นตราที่ได้รับพระราชทานไปแล้ว

๗. ให้ตรวจทานบัญชีคุณสมบัติผู้กระทำความดีความชอบ (นร.๓) บัญชีแสดงจำนวนชั้นตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพาย หรือชั้นต่ำกว่าสายสะพาย (นร.๔ หรือ นร.๕) และบัญชีรายชื่อผู้กระทำความดีความชอบที่ได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (นร.๖) ให้ถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คำนำหน้าชื่อ ตัวสะกดของชื่อและชื่อสกุลของผู้ขอพระราชทาน เพื่อไม่ต้องดำเนินการแก้ไขในภายหลัง ซึ่งนอกจากจะเป็นการเพิ่มภาระงานของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณในการประกาศแก้ไขในราชกิจจานุเบกษา และกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ได้รับพระราชทานอีกด้วย

(สำเนา)

ที่ นร ๐๒๐๗/ว (ท) ๑๐๖๓๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๖ สิงหาคม ๒๕๔๔

เรื่อง การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๗ / ว ๓๘ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งกระทรวง ทบวง กรม ให้ถือปฏิบัติ โดยเคร่งครัดเกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยแบบหนังสือรับรองแสดงผลงานและแบบหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สิน รวมทั้งกำหนดเวลาให้ส่วนราชการที่จะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ประจำปี ส่งเรื่องการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์พร้อมเอกสารประกอบการขอพระราชทานฯ ให้ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ก่อนวันพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษาไม่น้อยกว่า ๑๕๐ วัน คือก่อนวันที่ ๘ กรกฎาคม ของทุกปี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เนื่องจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับการร้องเรียนจากผู้บริจาคทรัพย์สิน เพื่อสาธารณประโยชน์บางรายว่า หน่วยงานที่รับบริจาคทรัพย์สินบางแห่งไม่ยินยอมออกหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สิน (แบบ นร.๒) ให้แก่ผู้บริจาคทรัพย์สิน เพื่อนำไปใช้ประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ โดยอ้างเหตุขัดข้องว่า ไม่ปรากฏหลักฐานเอกสารต้นฉบับหรือสำเนาใบรับเงินหรือทรัพย์สินที่บริจาคสำหรับใช้เป็นหลักฐานเพื่อออกหนังสือรับรองตามแบบ นร.๒ หรือผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อในขณะที่มีการบริจาคทรัพย์สินได้พ้นจากหน้าที่หรือได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่นแล้ว เป็นต้น นอกจากนี้ มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของหน่วยงานที่รับบริจาคบางคนเรียกร้องเอาประโยชน์จากผู้บริจาคทรัพย์สินในการออกหนังสือรับรองฯ อันเป็นเหตุให้ผู้บริจาคทรัพย์สินซึ่งเดินทางไปติดต่อ ต้องได้รับความเดือดร้อนและมีทัศนคติในด้านลบต่อหน่วยงานราชการ รวมทั้งยังทำให้ข้าราชการ พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐส่วนมากที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตต้องได้รับผลกระทบอันเนื่องมาจากการกระทำของข้าราชการ พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐบางรายที่ประพฤติไม่สุจริตดังกล่าวด้วย ดังนั้น สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงขอชักจูงแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการออกหนังสือรับรองตามแบบ นร.๒ ดังนี้

๑. ขอให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ สภากาชาดไทย และนิติบุคคลที่ปรากฏชื่ออยู่ในรายชื่อที่สำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับบริจาคทรัพย์สินเพื่อสาธารณประโยชน์ จัดทำหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สิน โดยให้ผู้มีอำนาจ

ลงลายมือชื่อในหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘ มาตรา ๘ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์ในการใช้ประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไป และมอบให้แก่ผู้บริจาคทรัพย์สิน เพื่อสาธารณประโยชน์ทุกรายในทุกครั้งที่มีการบริจาคทรัพย์สิน

๒. กรณีมีเหตุขัดข้องเนื่องจากไม่ปรากฏหลักฐานเอกสารต้นฉบับหรือสำเนาใบรับเงิน หรือทรัพย์สินที่บริจาคเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาจัดทำหนังสือรับรองตามแบบ นร.๒ อันเนื่องมาจากการสูญหายหรือได้มีการทำลายเอกสารตามระเบียบของทางราชการหรือหน่วยงานแล้ว ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่รับบริจาคตรวจสอบหลักฐานต้นฉบับที่ได้มอบให้แก่ผู้บริจาคว่าเป็นหลักฐานที่ออกโดยส่วนราชการหรือหน่วยงานที่รับบริจาคหรือไม่ รวมทั้งสอบสวนปากคำผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ได้บริจาคทรัพย์สินให้แก่ส่วนราชการหรือหน่วยงานจริง ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานดังกล่าวดำเนินการออกหนังสือรับรองตามแบบ นร.๒ ให้แก่ผู้บริจาคโดยเร็ว ทั้งนี้ ให้ผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อในหนังสือดังกล่าว การอ้างเหตุขัดข้องว่ามีได้เป็นผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งมีอำนาจลงลายมือชื่อตามกฎหมายในขณะที่มีการบริจาคมไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากกฎหมายมิได้กำหนดให้ผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในขณะที่มีการบริจาคเท่านั้น

๓. ขอให้ส่วนราชการสั่งกำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายและระเบียบโดยเคร่งครัด รวมทั้งให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับได้ตรวจตราและสอดส่องดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ เพื่อมิให้เกิดกรณีเรียกร้องเอกประโยชน์จากผู้บริจาคทรัพย์สินในการออกหนังสือรับรองตามแบบ นร. ๒ หรือกรณีอื่นใด หากปรากฏข้อเท็จจริงว่าได้มีกรณีทุจริตเกิดขึ้น ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริง และดำเนินการทางวินัยหรือคดีอาญาแก่เจ้าหน้าที่ผู้กระทำการทุจริตดังกล่าว ตามควรแก่กรณีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งให้ส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดให้ความร่วมมือถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

วิษณุ เครืองาม

(นายวิษณุ เครืองาม)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักอักษณและเครื่องราชอิสริยาภรณ์

โทร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๒๓ , ๔๒๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๕

(สำเนา)

ที่ นร ๐๕๐๗/ ๑๓๕๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม ๑๐๓๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ทารือการลงลายมือชื่อในหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สิน

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ว ๖๕ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๗
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๗/ ๙๖ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๘

ตามที่ได้แจ้งว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติได้ขอให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาทบทวนแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการลงลายมือชื่อในหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินอันเป็นประโยชน์แก่ศาสนา ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘ กรณีที่ให้หัวหน้าสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเป็นผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือรับรองฯ ร่วมกับนายอำเภอแห่งท้องที่กรณีบริจาคทรัพย์สินครั้งละไม่เกินห้าแสนบาทหรือร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดแห่งท้องที่กรณีบริจาคทรัพย์สินครั้งละเกินห้าแสนบาท และให้ผู้แทนกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม เป็นผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือรับรองฯ ร่วมกับผู้อำนวยการเขตแห่งท้องที่สำหรับการบริจาคทรัพย์สินครั้งละไม่เกินห้าแสนบาทในเขตกรุงเทพมหานคร หากบริจาคครั้งละเกินห้าแสนบาทขึ้นไปให้อธิบดีกรมการศาสนาเป็นผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือรับรองฯ ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ โดยสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเห็นว่า ในเขตจังหวัดสมควรมอบหมายให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดเป็นผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือรับรองฯ แทนหัวหน้าสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด และในเขตกรุงเทพมหานครเห็นควรมอบหมายให้ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติหรือผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นผู้ลงลายมือชื่อ ในหนังสือรับรองฯ แทนผู้แทนกรมการศาสนา หรืออธิบดีกรมการศาสนา แล้วแต่กรณี เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและอำนวยความสะดวกแก่ผู้บริจาคทรัพย์สินและการปฏิบัติราชการโดยรวม ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ขอความร่วมมือมายังกระทรวงมหาดไทยได้ส่งผู้แทนเพื่อร่วมประชุมปรึกษาหารือในการปรับปรุงแก้ไขพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘ ณ ห้องประชุมสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีนั้น

ขอเรียนว่า ที่ประชุมผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ และกรุงเทพมหานคร มีมติเห็นควรให้ปรับปรุงแก้ไขมาตรา ๑๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาฯ พ.ศ.๒๕๓๘ ให้สอดคล้องกับภารกิจและความรับผิดชอบของส่วนราชการตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ.๒๕๕๕ โดยในขั้นนี้สมควรให้หัวหน้าส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริจาคทรัพย์สินอันเป็นประโยชน์แก่ศาสนา

ให้แก่สถานประกอบศาสนกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยถูกต้องตามกฎหมาย เป็นผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือรับรอง แสดงรายการการบริจาคทรัพย์สิน โดยอนุโลมถือปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ ไปพลางก่อน ซึ่งสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เนื่องจากผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรมและสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ต่างเห็นพ้องต้องกันที่จะให้อำนาจการรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินหรือการลงลายมือชื่อ ในหนังสือรับรองฯ กรณีบริจาคทรัพย์สินให้แก่วัด โดยมอบให้ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด ผู้แทนผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ หรือผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นผู้ลงลายมือชื่อในหนังสือรับรองฯ แทนหัวหน้าสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด ผู้แทนกรมการศาสนา หรือ อธิบดีกรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม แล้วแต่กรณี ดังนั้น ในชั้นนี้ จึงขอให้ส่วนราชการและหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติตามมาตรา ๑๗ โดยอนุโลม ในกรณีที่มีการบริจาคทรัพย์สิน อันเป็นประโยชน์แก่ศาสนา ให้แก่สถานประกอบศาสนกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยถูกต้องตามกฎหมาย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้ส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ
(นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักอักษณและเครื่องราชอิสริยาภรณ์
โทร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๒๓ , ๔๒๔
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๘๒๒๔

(สำเนา)

ที่ นร ๐๕๐๘/ว (ท) ๔๒๑๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม.๑๐๓๐๐

๓ มิถุนายน ๒๕๕๔

เรื่อง ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณาผลงานเพื่อพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ให้แก่บุคคลของนิติบุคคลหรือบุคคลของคณะบุคคล
๒. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณาว่านิติบุคคลใดมีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ เพื่อขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
๓. แบบหนังสือรับรองแสดงผลงาน (นร.๑)

ตามที่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่ สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ มาตรา ๑๐ วรรคสอง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ บัญญัติให้การพิจารณาว่าบุคคลใดมีบทบาทหรือส่วนสำคัญในการสนับสนุนหรือผลักดันให้นิติบุคคลกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นประโยชน์แก่สาธารณะและบุคคลใดของคณะบุคคลซึ่งจัดกิจกรรมเป็นการเฉพาะกิจและมีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ สังคม หรือด้านอื่น ๆ เพื่อสาธารณประโยชน์ ซึ่งบุคคลที่กระทำผลงานแก่อนิติบุคคลนั้นสามารถนำผลงานมาใช้ประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่สำนักนายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา นั้น

บัดนี้ ได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีตามความในพระราชกฤษฎีกาดังกล่าวรวม ๒ ฉบับ ดังนี้

๑. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณาผลงานเพื่อพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ให้แก่บุคคลของนิติบุคคลหรือบุคคลของคณะบุคคล

๒. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการพิจารณาว่านิติบุคคลใดมีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ เพื่อขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

ซึ่งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๒๘ ตอนพิเศษ ๕๖ ง วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๔ แล้ว ทั้งนี้ แบบหนังสือรับรองแสดงผลงานกรณีการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลของนิติบุคคลหรือบุคคลของคณะบุคคลตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีในข้อ ๑ ให้ใช้ตามแบบหนังสือรับรองผลงาน (นร.๑) โดยหากเป็นกรณีการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลที่กำหนดเพิ่มเติมให้ผู้แทนนิติบุคคลร่วมลงชื่อรับรอง และประทับตราของนิติบุคคลด้วยตามแบบที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้ส่วนราชการและหน่วยงานในสังกัดได้ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

อำพน กิตติอำพน
(นายอำพน กิตติอำพน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์
โทร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๒๓ , ๔๒๔
โทร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๗๑

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณาผลงานเพื่อพิจารณาเสนอขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์
ให้แก่บุคคลของนิติบุคคลหรือบุคคลของคณะบุคคล

โดยที่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๙ มาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๒) และ (๓) และวรรคสอง ได้กำหนดให้สำนักนายกรัฐมนตรีวางหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณาผลงานในฐานะบุคคลของนิติบุคคลซึ่งมีบทบาทหรือส่วนสำคัญในการสนับสนุนหรือผลักดันให้นิติบุคคลกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ และบุคคลของคณะบุคคลซึ่งจัดกิจกรรมเป็นการเฉพาะ และมีผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ สังคม หรือด้านอื่น ๆ เพื่อสาธารณประโยชน์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักนายกรัฐมนตรีจึงออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณาผลงานเพื่อเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ให้แก่บุคคลของนิติบุคคลหรือบุคคลของคณะบุคคลไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ บุคคลของนิติบุคคลคนใดคนหนึ่งหรือหลายคนที่จะรับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต้องเป็นบุคคลผู้ซึ่งได้กระทำความดีความชอบโดยเป็นผู้มีบทบาทหรือส่วนสำคัญในการสนับสนุนหรือผลักดันให้นิติบุคคลบริจาคทรัพย์สินหรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ และหากมิใช่เพราะบุคคลผู้นั้นแล้วการบริจาคทรัพย์สินหรือการกระทำการดังกล่าวจะเป็นไปไม่ได้

บุคคลตามวรรคหนึ่งต้องไม่อยู่ระหว่างถูกดำเนินคดีเกี่ยวกับการหลบเลี่ยงภาษีหรือดำเนินกิจการที่ผิดกฎหมาย

ในกรณีบุคคลตามวรรคหนึ่งถูกกล่าวหาว่าหลบเลี่ยงการชำระภาษีหรือดำเนินกิจการที่ผิดกฎหมายส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะรอการพิจารณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับบุคคลของนิติบุคคลนั้นไว้ก่อนก็ได้

ข้อ ๒ บุคคลของคณะบุคคลซึ่งจัดกิจกรรมเป็นการเฉพาะกิจและมีรายได้หรือผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ สังคม และด้านอื่น ๆ เพื่อสาธารณประโยชน์ที่จะได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ต้องเป็นบุคคลสำคัญที่สุด จนเป็นที่ยอมรับในคณะผู้ร่วมจัดกิจกรรมให้เป็นผู้นำโดยมีหลักฐานสำคัญยืนยันในการจัดกิจกรรมนั้น ๆ ด้วยความวิริยะ อุสาหะ สุจริต และปราศจากข้อครหาใด ๆ

ข้อ ๓ นิติบุคคลที่เป็นผู้บริจาคทรัพย์สินหรือกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งอันเป็นประโยชน์แก่สาธารณะ ตามข้อ ๑ ต้องไม่อยู่ระหว่างถูกดำเนินการคดีเกี่ยวกับการหลบเลี่ยงการชำระภาษีหรือดำเนินกิจการที่ผิดกฎหมาย

ในกรณีที่นิติบุคคลถูกกล่าวหาว่าหลบเลี่ยงการชำระภาษีหรือดำเนินการกิจการที่ผิดกฎหมาย ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่จะเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จะรอการพิจารณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับบุคคลของนิติบุคคลนั้นไว้ก่อนก็ได้

การบริจาคทรัพย์สินตามข้อ ๑ นิติบุคคลนั้นต้องไม่ได้รับประโยชน์ตอบแทนในเชิงการค้าการโฆษณาหรือการดำเนินการทางธุรกิจ

ข้อ ๔ ทรัพย์สินที่นิติบุคคลบริจาคให้แก่ทางราชการ ถ้ากฎหมายกำหนดให้ผู้บริจาคเป็นผู้รับภาระค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายในการบริจาคตามกฎหมาย จะนำค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายในการบริจาคมานั้นมาใช้ประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไม่ได้

ข้อ ๕ ทรัพย์สินที่นิติบุคคลบริจาคให้แก่ทางราชการและจะนำมาใช้ประกอบการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลของนิติบุคคลนั้น ต้องเป็นทรัพย์สินที่เห็นได้ว่า สามารถนำไปใช้ประโยชน์แก่สาธารณะได้ หากทรัพย์สินที่บริจาคไม่ก่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณะหรือเป็นภาระแก่ทางราชการจะนำรายการการบริจาดดังกล่าวมาใช้ประกอบการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไม่ได้

ข้อ ๖ การรับรองผลงานการกระทำความดีความชอบของบุคคลตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ให้หัวหน้าส่วนราชการระดับกรมหรือเทียบเท่า หรือหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องเป็นผู้รับรองผลงาน และให้บุคคลของนิติบุคคลที่ได้รับการพิจารณาขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์และผู้แทนนิติบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ลงนามผูกพันนิติบุคคลร่วมลงนามพร้อมประทับตราของนิติบุคคลหรือให้บุคคลของคณะบุคคลที่ได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ร่วมลงนามด้วยแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตามแบบหนังสือรับรองแสดงผลงานที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนด

ข้อ ๗ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลของนิติบุคคลตามข้อ ๑ ต้องมีมติของที่ประชุมใหญ่หรือมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารนิติบุคคลนั้น เห็นควรเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่บุคคลดังกล่าว ทั้งนี้ ต้องมีหนังสือรับรองหรือรายงานการประชุมของที่ประชุมใหญ่ของนิติบุคคลหรือของคณะกรรมการบริหารนิติบุคคลนั้นประกอบการพิจารณาด้วย

ข้อ ๘ การเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นใดให้แก่บุคคลของนิติบุคคลหรือบุคคลของคณะบุคคลซึ่งกระทำความดีความชอบตามหลักเกณฑ์ในข้อ ๑ หรือข้อ ๒ ให้พิจารณาตามผลงานของบุคคลนั้น ๆ ยกเว้นกรณีเป็นการบริจาคทรัพย์สินของนิติบุคคลหรือการบริจาครายได้จากการจัดกิจกรรมของคณะบุคคล ให้พิจารณาตามจำนวนเงินหรือมูลค่าของทรัพย์สินที่บริจาค โดยการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์แต่ละชั้นตราต้องมีรายการบริจาคทรัพย์สินไม่ต่ำกว่าสามเท่าของการบริจาคทรัพย์สินตามที่กำหนดไว้ในบัญชีที่ ๑ ท้ายพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘

ข้อ ๙ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๔

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ
นายกรัฐมนตรี

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการพิจารณาว่านิติบุคคลใดมีวัตถุประสงค์
ในการประกอบกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ เพื่อขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์

โดยที่มาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้กำหนดให้การพิจารณาว่านิติบุคคลใดมีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ ตามมาตรา ๑๐ (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สำนักนายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษาอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐ วรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมกระทำความดีความชอบของบุคคลตามข้อ ๑ และข้อ ๒ กระทำความดีความชอบของบุคคลตามข้อ ๑ และข้อ ๒ เพิ่มเติม โดยพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักนายกรัฐมนตรีจึงออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการพิจารณาว่านิติบุคคลใดมีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ ตามมาตรา ๑๐ (๔) ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ นิติบุคคลที่จะได้รับการพิจารณาว่าเป็นนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ในการประกอบกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(๑) เป็นนิติบุคคลที่ประกอบกิจการอันเป็นสาธารณประโยชน์ด้านการศาสนา การศึกษา การสาธารณสุข การแพทย์ การพัฒนาชุมชนและสังคม การสังคมสงเคราะห์ ความมั่นคงของชาติ หรือด้านอื่นอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี

(๒) เป็นนิติบุคคลที่มีผลงานอันเป็นสาธารณประโยชน์อย่างกว้างขวาง และเป็นที่ประจักษ์ต่อสังคม โดยทั่วไป เช่น ได้รับรางวัลยกย่องหรือการประกาศเกียรติคุณในฐานะองค์กรที่ปฏิบัติงานอันเป็นสาธารณกุศลและสาธารณประโยชน์จากหน่วยงานของรัฐ

(๓) เป็นนิติบุคคลที่ได้รับการประกาศกำหนดจากกระทรวงการคลังให้เป็นองค์การสถานสาธารณกุศล สถานพยาบาล และสถานศึกษา ที่มีผู้มีเงินได้มีสิทธิขอหักลดหย่อนเงินบริจาคในการประเมินภาษีเงินได้ และได้นำเงินรายได้ไปใช้จ่ายเพื่อการอันเป็นสาธารณประโยชน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ ของรายได้ในแต่ละรอบระยะเวลาบัญชีที่ผ่านมาย้อนหลัง ๓ ปี

(๔) ไม่เป็นนิติบุคคลของต่างประเทศ

(๕) ไม่เป็นนิติบุคคลที่ประกอบกิจการเพื่อแสวงหากำไรหรือผลประโยชน์ทางการค้า

(๖) ไม่เป็นนิติบุคคลที่ประกอบกิจการทางด้านการเมือง

ในกรณีที่นิติบุคคลที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ ให้ได้รับการยกเว้นไม่ต้องพิจารณาตาม (๓)

ข้อ ๒ ให้กระทรวง ทบวง หรือส่วนราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ที่ได้รับประโยชน์หรือเกี่ยวข้องกับการดำเนินการของนิติบุคคลพิจารณากลับกรองคุณสมบัติและลักษณะของนิติบุคคลตามข้อ ๑ แล้วเสนอเรื่องไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ โดยส่งเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

(๑) สำเนาใบอนุญาตจัดตั้งนิติบุคคลและสำเนาข้อบังคับของนิติบุคคล หรือหลักฐานแสดงการจัดตั้งนิติบุคคลตามกฎหมาย

(๒) สำเนารายชื่อคณะกรรมการนิติบุคคล

(๓) รายงานแสดงงบดุลย้อนหลัง ๓ ปี

(๔) สำเนาประกาศนียบัตรหรือใบรับรองรางวัลที่เคยได้รับ (ถ้ามี)

เมื่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณากลับกรองผลงานและลักษณะของนิติบุคคลแล้วให้นำเสนอนายกรัฐมนตรีพิจารณา หากนายกรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ให้สำนักนายกรัฐมนตรีประกาศรายชื่อนิติบุคคลดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาต่อไป

ข้อ ๓ ให้นิติบุคคลที่ได้รับการประกาศรายชื่อตามข้อ ๒ ส่งรายงานการประชุมใหญ่บดูลและบัญชีรายได้รายจ่าย พร้อมทั้งรายงานการดำเนินงานของกิจการในรอบปีบัญชีให้หน่วยงานที่เสนอเรื่องตามข้อ ๒ ภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชีเพื่อตรวจสอบ

ในกรณีที่ผลการตรวจสอบปรากฏว่านิติบุคคลขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑ หรือกรณีนิติบุคคลไม่ปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้หน่วยงานที่เสนอเรื่องตามข้อ ๒ ส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยพลัน เพื่อดำเนินการเพิกถอนชื่อโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๔ นิติบุคคลที่ได้รับการประกาศกำหนดชื่อในราชกิจจานุเบกษาตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ ก่อนประกาศฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นนิติบุคคลตามประกาศฉบับนี้

ข้อ ๕ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๔

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

แบบหนังสือรับรองแสดงผลงาน

(เครื่องหมายตราครุฑหรือเครื่องหมายองค์การของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ)

ที่.....

ชื่อ (หน่วยงานเจ้าของหนังสือ)

หนังสือฉบับนี้ให้ไว้เพื่อรับรองว่า (นาย , นาง , นางสาว)

ชื่อสกุล บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ซอย

ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต

จังหวัด อาชีพ โทร.

ได้กระทำความดีความชอบอันเป็นประโยชน์ที่เป็นผลงาน ดังนี้

๑. ตั้งแต่วันที่ เดือน พ.ศ. ถึงวันที่ เดือน พ.ศ.

ได้กระทำความดีความชอบ คือ (ระบุเหตุหรือพฤติกรรมที่ได้กระทำ)

๒. ตั้งแต่วันที่ เดือน พ.ศ. ถึงวันที่ เดือน พ.ศ.

ได้กระทำความดีความชอบ คือ (ระบุเหตุหรือพฤติกรรมที่ได้กระทำ)

ฯลฯ

ทั้งนี้ ได้แนบรายละเอียดของผลงานไว้ท้ายหนังสือรับรองแล้ว

ขอรับรองว่า รายงานแสดงผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องและไม่เคยเสนอขอพระราชทาน
จนได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นไปแล้ว

ขอรับรองว่าข้อความข้างต้นถูกต้อง

ให้ไว้ ณ วันที่เดือน พ.ศ.

(ลงชื่อ).....

(ลงชื่อ).....

(.....พิมพ์ชื่อเต็ม.....)

(.....พิมพ์ชื่อเต็ม.....)

ผู้แทนนิติบุคคล (ลงชื่อและประทับตรานิติบุคคล)

(ระบุตำแหน่งผู้มีอำนาจหน้าที่รับรองผลงาน

วันที่เดือนพ.ศ.

ตามพระราชกฤษฎีกา)

(ลงชื่อ).....

(.....พิมพ์ชื่อเต็ม.....)

วันที่เดือนพ.ศ.

(หมายเหตุ ให้ระบุพฤติกรรมให้ชัดเจนว่าได้กระทำหรือดำเนินการอย่างไร และทำให้เกิดการบริจาคหรือ
ประโยชน์แก่สาธารณะอย่างไร

(สำเนา)

ที่ นร ๐๕๐๘/ว (ท) ๓๓๕๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม ๑๐๓๐๐

๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การประกาศรายชื่อนิติบุคคลตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีรายชื่อนิติบุคคลฯ จำนวน ๔๐ แห่ง

ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีได้ประกาศกำหนดชื่อนิติบุคคลให้เป็นนิติบุคคลที่ส่วนราชการ
จะมีหนังสือรับรองผลงานของผู้กระทำความดีความชอบต่อนิติบุคคล และเป็นนิติบุคคลที่ดำเนินการ
ออกหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สินให้แก่บุคคลที่บริจาคทรัพย์สินให้แก่นิติบุคคล
(ตามแบบหนังสือรับรองที่สำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด) เพื่อประกอบการเสนอขอพระราชทาน
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘ มาโดยลำดับ โดยขณะนี้ได้ประกาศรายชื่อนิติบุคคล
ดังกล่าวแล้ว รวม ๔๐ แห่ง นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอส่งบัญชีรายชื่อนิติบุคคลดังกล่าวมาเพื่อให้ส่วนราชการและ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ประกอบการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ต่อไป ทั้งนี้ เมื่อมี
การประกาศเพิ่มเติมจะได้แจ้งมาให้ทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและแจ้งหน่วยงานในสังกัดทราบต่อไปด้วย จะขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

สมชาย พุฒิกัลป์

(นายสมชาย พุฒิกัลป์)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักอำนวยการและเครื่องราชอิสริยาภรณ์

โทร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๒๓ , ๔๒๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๗๑

www.cabinet.thaigov.go.th

รายชื่อนิติบุคคลที่สำนักนายกรัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา
ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ลำดับ ที่	ชื่อนิติบุคคล	ประกาศราชกิจจานุเบกษา
๑	มูลนิธิชัยพัฒนา	เล่ม ๑๑๒ ตอนที่ ๙๔ ง วันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๘
๒	มูลนิธิจุฬาภรณ์	”
๓	มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	”
๔	มูลนิธิสายใจไทยในพระบรมราชูปถัมภ์	”
๕	มูลนิธิราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์	”
๖	มูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	”
๗	มูลนิธิส่งเสริมกิจการเยาวชนในชุมชนแออัด ในพระราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร	”
๘	มูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการในพระราชูปถัมภ์ ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี	”
๙	มูลนิธิราชประชาสมาสัยในพระบรมราชูปถัมภ์	”
๑๐	มูลนิธิราชสุดา	”
๑๑	มูลนิธิโรคเรื้อนพุดหง	”
๑๒	มูลนิธิฮั่วเคี้ยวป่อเต็กเซี่ยงตึ๊ง (ป่อเต็กตึ๊ง)	”
๑๓	มูลนิธิโรคไตแห่งประเทศไทย	เล่ม ๑๑๕ ตอนพิเศษ ๙๒ ง วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๑
๑๔	มูลนิธิอานันทมหิดล	”
๑๕	มูลนิธิรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลในพระบรมราชูปถัมภ์	”
๑๖	มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	”
๑๗	มูลนิธิแพทย์อาสาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี	”
๑๘	ศิริราชมูลนิธิ	”

ลำดับ ที่	ชื่อนิติบุคคล	ประกาศราชกิจจานุเบกษา
๒๐	มูลนิธิโรงพยาบาลเลิศสิน	”
๒๑	มูลนิธิโรงพยาบาลราชวิถี	”
๒๒	มูลนิธิโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช	เล่ม ๑๑๖ ตอนที่ ๔๖ ง วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๒
๒๓	มูลนิธิโรงพยาบาลตำรวจ	เล่ม ๑๑๗ ตอนพิเศษ ๓๓ ง วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๔๓
๒๔	มูลนิธิรามาริบัติ	เล่ม ๑๒๐ ตอนพิเศษ ๒๕ ง วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖
๒๕	มูลนิธิโรงพยาบาลสวนดอก	”
๒๖	มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา	เล่ม ๑๒๐ ตอนพิเศษ ๖๔ ง วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๖
๒๗	มูลนิธิชาเทียม	”
๒๘	สมาคมสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	”
๒๙	มูลนิธิพระดาบส	”
๓๐	มูลนิธิโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า	”
๓๑	มูลนิธิป้องกันและปราบปรามยาเสพติด	เล่ม ๑๒๐ ตอนพิเศษ ๑๓๕ ง วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๖
๓๒	มูลนิธิสิริวัฒนา เซสเซียร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๔๐ ง วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๗
๓๓	มูลนิธิโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยาในพระราชูปถัมภ์ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี	เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๘๐ ง วันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗
๓๔	มูลนิธิสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก	เล่ม ๑๒๑ ตอนพิเศษ ๑๑๗ ง วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๗
๓๕	มูลนิธิเด็กโรคหัวใจในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระเจ้า พี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์	เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๔๑ ง วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๔๘
๓๖	มูลนิธิโรงพยาบาลสงขลานครินทร์	เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๑๑๙ ง วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๘
๓๗	มูลนิธิโรคมะเร็ง โรงพยาบาลศิริราช	เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๑๒๑ ง วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๘

ลำดับ ที่	ชื่อนิติบุคคล	ประกาศราชกิจจานุเบกษา
๓๘	มูลนิธิรัฐบุรุษ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์	เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ ๑๒๑ ง วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๘
๓๙	มูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	เล่ม ๑๒๓ ตอนพิเศษ ๗๓ ง วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๙
๔๐	มูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้า อยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณี	เล่ม ๑๒๙ ตอนพิเศษ ๕๒ ง วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๕

-ตัวอย่าง-

คำสั่งจังหวัด

ที่ /

เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ประจำปี

.....

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘ และข้อ ๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยแบบหนังสือรับรองผลงานและแบบหนังสือรับรองแสดงรายการการบริจาคทรัพย์สิน และการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตรวจสอบและกลั่นกรองคุณสมบัติของบุคคลที่พึงได้รับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ประจำปี ดังต่อไปนี้

๑) ผู้ว่าราชการจังหวัด....	ประธานกรรมการ
๒) รองผู้ว่าราชการจังหวัด....(ที่รับผิดชอบ)	รองประธานกรรมการ
๓) ปลัดจังหวัด....	กรรมการ
๔) ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด....	กรรมการ
๕) อัยการจังหวัด....	กรรมการ
๖) นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด....	กรรมการ
๗) ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด....	กรรมการ
๘) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต ..	กรรมการ
๙) เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด....	กรรมการ
๑๐) ท้องถิ่นจังหวัด....	กรรมการ
๑๑) หัวหน้าสำนักงานจังหวัด....	กรรมการและเลขานุการ
๑๒) หัวหน้ากลุ่มงานอำนวยการ สำนักงานจังหวัด....	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการดังกล่าว มีอำนาจหน้าที่พิจารณาและตรวจสอบคุณสมบัติ ประวัติ ความประพฤติ การกระทำความดีความชอบและความเหมาะสมของบุคคลที่พึงได้รับการพิจารณาเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ ของราชการส่วนภูมิภาคและราชการส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ประจำปี ตามนัยแห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันเป็นที่สรรเสริญยิ่งดิเรกคุณาภรณ์ พ.ศ.๒๕๓๘ และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่

พ.ศ.

ผู้ว่าราชการจังหวัด.....

คณะทำงาน

ที่ปรึกษา

นายวิบูลย์	สงวนพงศ์	ปลัดกระทรวงมหาดไทย
นายแก่นเพชร	ช่วงรังษี	รองปลัดกระทรวงมหาดไทย
นายสยาม	ศิริมงคล	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ สป.

คณะทำงาน

นายอนูรัตน์	ธรรมประจักษ์	หัวหน้ากลุ่มงานสวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล
นางสาวนภาพร	เกษรพันธุ์	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ
นางสาวจันทิรา	เพชรรักษา	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

พิมพ์ที่ บริษัทบพิรการพิมพ์

จำกัด 70 ถนนราชบพิธ เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

0-2222-5555, 0-2221-9781 Fax : 0-2221-6433 พ.ศ.2557

e-mail : borpitt@hotmail.co.th

